

《托拉奧爾》· 帕拉沙 BEREISHIS · 瑪瑪爾 2

כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה וגו'

「因為新天與新地」

世界的天與地，由靈性的「地」與「天」維繫——靈魂向上的渴望奔馳（רצוא，ratzo），以及藉著妥拉與誡命（מצוות，mitzvos）將^ה引下（שוב，shov）。在將來，奔馳與回歸的脈動將從^ה自身的本質流出，天先於地；以色列的事奉也將被提升，與此一同立於祂面前。

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/bereishis/2/

核心要旨

世界的天與地，由靈性的「地」與「天」維繫——靈魂向上的渴望奔馳（רצוא，ratzo），以及藉著妥拉與誡命（מצוות，mitzvos）將ה'的引下（שוב，shov）。在將來，奔馳與回歸的脈動將從ה'自身的本質流出，天先於地；以色列的事奉也將被提升，與此一同立於祂面前。

每節依序列出希伯來文、譯文，以及金色分隔線下的簡短解說。希伯來文中的小號數字是文末註記的標號。

瑪瑪爾概要

賢者說，天與地是為了以色列和妥拉而創造的；阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）由此推論，以色列和妥拉之中必定含有靈性的天與地，使物質界的天地得以存在。地（ארץ，Eretz）與意願（רצון，ratzon）及奔跑（רץ，ratz）相連：意即渴望的「奔馳」，如天界活物（חיות，chayos）「奔馳而復返」。這種奔馳，是示瑪祈禱（שמע，Shema）中的愛；先以詩篇頌讚（פסוקי דזמרה，Pesukei deZimra）作準備，然後全心渴望超越一切世界的ה'之本質；那些世界僅憑祂的「君王」身分而存活。「回歸」則在十八祝福祈禱（שמונה עשרה，Shemoneh Esreh）、妥拉學習，尤其是實際的誡命中實現；這些誡命如同天環繞地一般，環繞著靈魂。如今在遮蔽之中，地必須先於天：由下而起的激發（אתערוּתא דלתתא，isarus dilesata）必須先於由上而起的激發（אתערוּתא דלעילא，isarus dileila）。在將來的時代，遮蔽消失之後，「新天與新地」將唯獨源自ה'，天先於地——如同ה'自身流注的脈動，像心跳一般伸展又收回。然而，「你的後裔和你的名」——以色列的誡命，以及承擔服從ה'之軛（קבלת עול，kabbalas ol）——也將立於祂面前。

綱要

- 1 妥拉與以色列中的天與地** ¶11-2
既然世界是為以色列和妥拉而存在，它們必定包含靈性的天與地；地一詞兼有奔跑和意願之義。
- 2 奔馳：渴望的奔跑** ¶13-8
天使和靈魂渴望融入ה'；在祈禱中，這是示瑪祈禱中的愛，由詩篇頌讚作準備，超越那些憑ה'的「君王」身分而存活的世界，直達祂的本質。
- 3 回歸：將אלקות引下** ¶9-11
十八祝福祈禱、妥拉學習和實際的誡命將光引入器皿；為了這個目的，靈魂「不得不活在」身體裡。
- 4 回歸是天，奔馳是地** ¶12-15
妥拉和誡命如同天環繞地一般，環繞著靈魂；王座與腳凳、祈禱的階梯，以及創造時地先於天的原因。
- 5 世界為何為妥拉與以色列而存在** ¶16
妥拉（回歸）與以色列的捨身奉獻（מסירות נפש，mesirus nefesh；奔馳），就是維繫物質天地的靈性之天與地。

6 將來時代的新地

¶17-21

如今的奔馳，是在遮蔽中奮力掙脫；在將來，沒有外殼之後，顯現將唯獨由上而來，天先於地，不再經由אלקים的收縮。

7 אלקות流注中的奔馳與回歸

¶22-26

如同心跳或火焰，הי自身的流注伸展又收回（「伸展而不伸展」）；伸展先於收回。

8 「你的後裔和你的名必如此長存」

¶27-28

以色列的誠命與承擔服從הי之軛，不會被將來的顯現所掩蓋，反而將被提升，立於祂面前。

關鍵概念

奔馳與回歸 רצוא ושוב

「奔馳與回歸」：向上奔馳，渴望與הי緊密相連；再向下回歸，將אלקות引入世界。在此，奔馳是「地」，回歸是「天」。

由下而起與由上而起的激發 אתערותא דלתתא ואתערותא דלעילא

人的主動作為引來אלקות的回應，以及不由我們引發的אלקות顯現。如今前者必須先於後者；新天與新地則唯獨由上而來。

「君王」與「獨一者」 מלך ויחיד

הי作為「君王」——祂的王權只是「名」和光輝——賦予一切世界生命，即充滿一切世界之光（ממלא כל עלמין，memalei kol almin）；作為「獨一者」，祂是自身本質，不因創造而改變，即環繞一切世界之光（סובב כל עלמין，sovev kol almin）；以色列所連結的正是這一層面。

環繞之光 מקיפים

環繞而不進入的光；誠命成為環繞靈魂的衣裳，因此妥拉與誠命的回歸，是環繞奔馳之「地」的「天」。

伸展而不伸展 מטי ולא מטי

阿里扎爾（האריז"ל）用來描述אלקות之光的脈動：光進入器皿，又從中收回，如同心跳或火焰；伸展先發生。

אלקיםשם אלקים

透過此名所代表的收縮與遮蔽，現今的世界得以創造；靈魂的奔馳使其「甜化」，直到它與הוי合一。

妥拉與以色列中的天與地

1 כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה וגו'. הנה כתיב בראשית ברא אלקי את השמים ואת

הארץ וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית.³

「因為新天與新地……」現在經上寫道：「起初（**בראשית**，Bereishis），**ה'**創造了天與地。」我們的賢者，願其記憶蒙福，說：「Bereishis——是為了以色列；以色列被稱為『**起始**』（**ראשית**，reishis）。」

本篇 maamar 以以賽亞的應許開篇：**ה'**所造的「新天新地」將在祂面前長存，以色列的後裔與名也同樣長存。在闡釋這句話之前，阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）轉而考察妥拉的第一節，以及賢者將 Bereishis 解作「為了起始（reishis）」的讀法：世界是為了以色列而創造的，以色列被稱為「起始」。

וגם אמרו בשביל התורה שנק' ראשית.⁴ וא"כ כיון ששמים וארץ נבראו בשביל תורה וישראל מוכרח

לומר שיש בחי' שמים וארץ בתורה ובעבודת ישראל שבהן ועל ידן יתקיימו שמים וארץ הגשמיים.⁵

他們也說：是為了妥拉；妥拉也被稱為「起始」（**ראשית**）。既然如此，既然天地是為了妥拉與以色列而創造的，我們就必須說，妥拉與以色列的事奉中有一個天地的層面；物質的天地正是藉著它、並透過它而得以維繫。

賢者也將這句話解作「為了妥拉」；妥拉同樣被稱為「起始」。阿爾特雷貝由此得出結論：如果物質的天地是為了妥拉與以色列而存在，那麼妥拉以及以色列的神聖事奉本身，必定包含一個靈性的「天」與「地」；正是它們使物質的天地得以繼續存在。本篇 maamar 接著要指出它們是什麼。

2 והענין הוא כי הנה אמרז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] למה נק' שמה ארץ שרצתה לעשות רצון קונה.⁶ פי'

שרצתה היינו לי [לשון] רץ וגם לי [לשון] רצון.^{7,8}

解釋如下：我們的賢者們（願他們蒙福）說：「為何稱它為地（**ארץ**，eretz）？因為它奔跑（**רצתה**，ratzsa），要成就造物主的意願（**רצון**，ratzon）。」也就是說，**רצתה** 一詞既有奔跑（**רץ**，ratz）之意，也有意願（**רצון**）之意。

米德拉什以文字雙關解釋「地」（**ארץ**）這個名稱：大地「奔跑」去成就造物主的意願。阿爾特雷貝指出，**רצתה** 同時帶有兩重意思——奔跑（**רץ**）與意欲（**רצון**）——而這兩重意思在接下來的論述中都很重要。

וכמ"ש בכה ארוץ גדוד⁹ שהוא ג"כ לי [לשון] רץ וגם יש בו ג"כ ענין רצון וכמשי"ת [וכמו שיתבאר].

正如經上所寫：「在祢之中（**בכה**，bechah），我奔馳（**ארוץ**，arutz）穿過一隊軍兵。」這也是奔跑之意，其中也含有意願的含義，後文將予以說明。

大衛（**דוד**）的感恩之歌說：「藉著祢，我奔馳穿過一隊軍兵」：顯然，是在 **ה'** 的幫助下，他衝向敵軍。**ארוץ** 一詞有「奔跑」的詞根；阿爾特雷貝又指出，這節經文也含有意願之意。在第8段，他將 **בכה** 解作「在祢之中」，也就是在 **ה'** 的本質之中；而「軍兵」則指靈魂因渴慕祂而奔馳越過的眾軍旅。

奔馳：渴望的奔跑

3 והענין דהנה כתיב והחיות רצוא ושוב¹⁰ בחי' רצוא זה הוא ענין תשוקה בלב לדבקה בו יתברך

釋義如下：經文說：「活物奔躍而復歸（**רצוא ושוב**，ratzo vashov）。」這一層面的奔躍（**רצוא**），是心中渴望與祂緊密相連；願祂受頌讚。

以西結的異象描述了承載 **חיות**（chayos，天使性活物）說牠們「奔躍而復歸」（**רצוא ושוב**，ratzo vashov）。阿爾特雷貝（**אדמו"ר הזקן**）將奔躍（**רצוא**）界定為心中渴望與 **ה'** 緊密相連。

והוא ג"כ לי' [לשון] מרוצה כמו הרץ ממקומו להלאה כך הוא ענין תשוקה זו של החיות להיות יוצאים ועולים ממקומם וליבטל וליכלל בא"ס ב"ה וכעין מ"ש שרפים עומדי' [עומדים / עומדין] ממעל לו ופי' ממעל לשכינת'。^{11,12}

這個詞也有「奔跑」（**מרוצה**，merutzah）之意：正如奔跑的人離開原地，繼續向前；活物的這份渴望，也是要離開自身所在而向上升起，自我消融，並融入無限者（**אין סוף**，Ein Sof）；願祂受頌讚。這與經文所說的「撒拉弗侍立在祂上方（**ממעל לו**，mima' al lo）」相類；此處將其解釋[為]「超越祂的聖者臨在（**שכינה**，Shechinah）」。

奔躍也與奔跑（**מרוצה**，merutzah）一詞相關：正如奔跑者離開原地，向前而去，天使的渴望也驅使牠們離開自身的層級，向上升起，自我消融並融入其中。以賽亞異象中「侍立在祂上方」的撒拉弗也與此相似：這些字句被解釋為「超越祂的聖者臨在（**שכינה**，Shechinah）」，因為牠們甚至升至聖者臨在——即 **ה'** 居於諸世界中的層面——之上。

4 והיינו שתשוקתם להכלל שם כו'. וכן בחי' כללות נש"י [נשמות ישראל] במקורן ושרשן יש בהן בחי' רצוא ברצון ותשוקה לדבקה בו בא"ס ב"ה וכמ"ש ואל אישך תשוקתך。¹³

也就是說，她們渴望被涵攝其中，等等。同樣，整體以色列之魂在其源頭與根源中，也具有奔向的狀態（**רצוא**，ratzo）[即渴望奔赴並與祂結合的狀態]，懷著意願與渴望依附於祂，依附於無限者（**אין סוף**，Ein Sof），願祂受頌讚；正如經上所說：「你的渴望要指向你的丈夫。」

同樣的渴望，也存在於所有猶太靈魂的源頭——以色列的共同體之中；它渴望依附於無限者。**ה'** 在夏娃（**חווה**，Chavah）犯罪後對她所說的「你的渴望要指向你的丈夫」，被解讀為這個集體靈魂——「新婦」——對 **ה'** 的渴望。

והיינו מפני השגתה בהיותה בבחי' ארץ שהיא בחי' המדרגה התחתונה להיות עם ודבר נפרד¹⁴ כו'

這是由於她的領會：她處於「地」的層面，而「地」是最低的層級，是成為一個「民眾」和一個分立之物的層面，等等。

她的渴望，源於她對自身所處位置的體認：她是「地」，即最低的神聖層級（王權（**מלכות**，Malchus））；透過這一層級，才有了「民眾」——也就是與君王分立而存在的眾生。正是從這個最低之處，她渴望與祂重新結合。

וכן הוא ג"כ בנפש האדם למטה המשכלת ומתבוננת בה' אחד איך שהוא יתברך מחדש בטובו¹⁵ כו' ומהווה כל העולמות מאין ליש ממש

下界之人的靈魂也是如此：它運用理智思索並觀照唯一的 ה', 思索祂如何以其良善更新，等等，並使一切世界從無中實實在在地成為有。

同樣的模式，也在下方個別的靈魂中重現：人以理智沉思 ה' 的合一——祂如何「以其良善更新[每日的創造之工]」（出自示瑪祈禱前的第一個祝福），使一切世界從無中成為真實的存在。

אשר ע"כ הוא ג"כ בחי' ארץ בבחי' רצוא ורצון לדבקה בו ית' ולאהבה את ה' כי הוא חייד.¹⁶

因此，它也處於「地」的層面，呈現奔向（**רצוא**）與意願，要依附於祂，願祂受頌讚，並「**אוי**」（Havayah），因為祂就是你的生命。」

藉著這樣的沉思，他的靈魂也成為「地」：它受到激發，帶著渴望與愛奔向 ה'。「**אוי**……因為祂就是你的生命」這句經文表明，這份愛源自於認識到 ה' 正是人自身的生命。

5 והנה בחי' הרצוא הזה הוא בק"ש [בקריאת שמע] ובחי' השוב הוא בתפלת שמ"ע [שמונה עשרה] ובת"ת

[ובתלמוד תורה] שהוא בחי' גילוי אלקות מלמעלה למטה כנודע.

如今，向上奔赴（**רצוא**，ratzo）這一層面是在誦讀示瑪（**קריאת שמע**，Krias Shema）時；回返（**שוב**，shov）這一層面則是在十八祝禱（**שמונה עשרה**，Shemoneh Esreh）祈禱以及研習妥拉（**תלמוד**，Talmud Torah）時；這是**אלקות**由上而下顯現的層面，這是眾所周知的。

阿德莫爾·哈扎肯如今將 **רצוא** 與 **שוב** 對應到晨間祈禱。示瑪經文宣告 ה' 的合一，並命人愛祂，因而是靈魂向上奔赴；十八祝禱與隨後的妥拉研習則是「回返」，在其中**אלקות**被引下並在下界顯現。

ופסוד"ז [ופסוקי דזמרה] שקודם ק"ש [קריאת שמע] היינו לספר בשבחיו של מקום כמ"ש רוממות אל בגרונם¹⁷

ועי"ז נעשה כמו חרב פיפיות לעשות נקמה¹⁸ כו' דהיינו לקרוע המסכים המבדילים גילוי אלקות.

示瑪之前的讚頌經文（**פסוקי דזמרה**，Pesukei deZimra），是述說無所不在者的讚美；正如經上所說：「**ה'**的尊崇在他們喉中。」藉此，它便如同「兩刃的劍，用以施行報復」，等等——也就是撕裂遮蔽**אלקות**顯現的隔幕。

讚頌經文是在示瑪之前誦讀的讚美詩篇與經文，述說 ה' 的偉大。詩篇149篇說：「**ה'**的尊崇在他們喉中，兩刃的劍在他們手中，用以施行報復」；阿德莫爾·哈扎肯將這些讚美本身視為劍，能斬開遮蔽**אלקות**的隔幕。

וכי' [וכל זה] הכנה בלבד לשמ"ע [לשמונה עשרה] כי בשמ"ע [בשמונה עשרה] הוא המשכת גילוי אלקות באמרו ברוך אתה הוי"ה אלקינו שהוא בחי' גילוי סוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין].

這一切都只是為十八祝禱作準備，因為在十八祝禱中，**אלקות**被引下而顯現；當人說：「你是應當受頌讚的，**הי**，我們的 **אלקים** (אלקים, Elokim)」時，所發生的便是環繞一切世界之光 (סובב כל עלמין, sovev kol almin) 在充滿一切世界之光 (ממלא כל עלמין, memalei kol almin) 中顯現。

十八祝禱之前的一切都是為它作準備；在十八祝禱中，每一個祝福的措辭都明確表達了這種引下。「你是應當受頌讚的，**הי**，我們的 **אלקים**」意指超越性的光 (Havayah, 即 סובב) 在融入諸世界的光 (「我們的 **אלקים**」, 即 ממלא) 中顯現。

אך כדי שיבא לזה צריך הוא¹⁹ לסדר שבחו של מקום תחלה בפסוד"ז [בפסוקי דזמרה] כמו בברוך שאמר והיה העולם²⁰

然而，若要達到這一點，就必須先在讚頌經文中述說無所不在者的讚美，例如在「那位說了，世界便形成了的主，當受頌讚」這句中。

要達到這一點，必須先在讚頌經文中述說 **הי** 的讚美，從「那位說了，世界便形成了的主，當受頌讚」開始。正如策馬赫·策德克所指出，這似乎重複了前一點；但此處著重的是，讚頌經文為示瑪作準備，因為 **רצוא** 發生在示瑪之中。接著是一段很長的括號補述；句子要到第9部分才接續。

(כי עם היות שהנה"א [שהנפש האלקית] היא בחי' ארץ שהוא בחי' רצוא אך היינו מצד שורשה יש בה בחי' השתוקקות תמיד לדבקה בו ית'

(因為，雖然具有 **הי** 性質的靈魂 (נפש האלקית, nefesh Elohis) 處於「地」的層面，而這是 **רצוא** 的層面，但這只是從它的根源來看；在其根源中，它具有持續渴望與祂緊密相連的層面；願祂受頌讚。

這段括號說明為何需要作準備：具有 **הי** 性質的靈魂本性如「地」，總是渴望與 **הי** 緊密相連——但這是它在根源中、位於上方時的狀態。

אבל בירידתה למטה להתלבש בגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] אשר הן מסתירי' על אורה כו' וממשיכים אותה אחריהם להמשך בקדרות אופל עניני עוה"ז ואז נסתר ונעלם בה התשוקה והרצוא לאלקות כנודע שלאום מלאום יאמץ וכשזה קם^{21,22} כו'.

然而，當它下降到下界，穿上身體與動物性靈魂 (נפש הבהמית, nefesh habehamis) 之時，後兩者便遮蔽它的光，等等，並把它牽引過去，使它陷入此世事務的幽暗晦暗之中；於是，對**אלקות**的渴望與 **רצוא** 就在它之內被遮蔽、隱藏。這是眾所周知的：「一族必強於另一族」；而當這一方興起時，等等。

它一旦下降，進入身體與動物性靈魂之中，後兩者便遮蔽它的光，將它牽引到世俗事務的黑暗中，使它對**אלקות**的渴望隱而不顯。關於雅各 (יעקב) 與以掃 (עשו) 的經文「一族必強於另一族」，智者將之解作「一方興起時，另一方就衰落」，描述的正是這場爭鬥：動物性靈魂強盛時，具有 **הי** 性質的靈魂的渴望便受到遮蔽。

ואי לזאת כדי שתוכל לבא לבחי' הרצוא בשעת ק"ש [קריאת שמע] צריכה הכנה רבה לזה והוא ענין פסוד"ז [פסוקי דזמרה] בסידור שבחו של מקום כו' והכל הכנה לבחי' השוב דשמ"ע [דשמונה עשרה]²³ כי גם הרצוא הוא בשביל להיות שוב כנודע. כמו שהלויים היו טפלים לכהנים כו'

因此，為了使它能在示瑪時進入 רצוא 的層面，就需要為此作充分的準備；這就是讚頌經文的作用，即述說無所不在者的讚美，等等。這一切都是為十八祝禱的 שוב 層面作準備，因為 רצוא 也是為了 שוב，這是眾所周知的——正如利未人從屬於祭司（כהנים，Kohanim），等等。

因此，為了達到示瑪中的 רצוא，靈魂需要相當充分的準備，這正是讚頌經文的作用。然而，רצוא 本身並非目的；它是為了十八祝禱中的 שוב，也就是把 אלקות 引下，正如利未人侍奉祭司一樣。

וגם דרך פרט פסוד"ז [פסוקי דזמרה] הוא הכנה לשמ"ע [לשמונה עשרה] ג"כ שהוא המשכה וגילוי למטה שמתחלה צריך לקרוע המסכים המבדילים ע"י פסוד"ז [פסוקי דזמרה] בכדי שיוכל להיות הגילוי למטה)

而且，具體而言，讚頌經文本也是為十八祝禱作準備；十八祝禱是引下並使 אלקות 在下界顯現。首先必須藉由讚頌經文撕裂隔開的隔幕，使 אלקות 得以在下界顯現。)

更具體地說，讚頌經文也直接為十八祝禱作準備：它斬開隔開的屏障，因而使 אלקות 能在下界顯現。這裡括號結束。

איך שבדבור א' בלבד נתהוו שמים וארץ²⁴ וכל צבאם כו'

[此處敘述]僅憑一句話，天地及其一切軍旅便形成了，等等。

回到主句：讚頌詩篇（פסוקי דזמרה，Pesukei deZimra）藉著敘述天地及其一切軍旅如何僅憑一句話形成，來讚美 ה'。

וכמו שמסיים בברכה זו בישתבח מלך יחיד חי העולמים²⁵ ובב"ש [ובברוך שאמר] אומרים ג"כ יחיד חי העולמים מלך. פי' שהוא ית' הוא יחיד ומיוחד כמו קודם בריאת העולם וחי העולמים הוא רק מבחי' מלך

正如人們在這段祝福的結尾《願祢受讚頌》（ישתבח，Yishtabach）中所說：「君王、獨一者、眾世界之生命」；而在「說話者應受讚頌」（ברוך שאמר，Baruch She' amar）中，也同樣說：「獨一者、眾世界之生命、君王。」這是說，祂是獨一無二的（願祂受頌讚），正如世界受造以前一樣；而[身為]「眾世界之生命」，則僅出自「君王」這一層面。

結束這一段的 ישתבח，以及開啟這一段的 ברוך שאמר，都把「獨一者、眾世界之生命」與「君王」並列稱頌。Alter Rebbe 解釋說：ה' 是「獨一者」——唯獨祂存在，且始終不變，正如創世以前一樣；而「眾世界之生命」則僅屬於祂「君王」這一層面。

שבחי' מלוכה היא רק הארה בלבד ממנו יתב' [יתברך] שהארה זו נמשכת ממנו יתב' [יתברך] להיות חיות כל העולמות עליונים ותחתונים.²⁶

因為王權這一層面，僅是從祂而來的一道光輝，願祂受頌讚；這道光輝由祂流出，願祂受頌讚，成為一切上界與下界世界的生命力。

王權只是^{ה'}的一縷微弱光輝。被引降而成為一切世界生命力的，是這道光輝，而非祂的本質。「獨一者」（^{ה'}自己）與「君王」（僅是一道光輝）之間的對照，為接下來的段落作準備。

6 ונודע שיש רבוי עולמות למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית. וזהו פי' בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] כי ועד אין לו הפסק.²⁷

眾所周知，上有無窮無盡的世界，下有無限無量的世界。這就是「願祂王權的榮耀之名受頌讚，直到永遠（^{le' olam va' ed}，^{le' olam va' ed}，^{le' olam va' ed}）」的意思：因為^{עד}（^{va' ed}，意為「不間斷」）沒有中斷。

卡巴拉教導說，上下都有無窮無盡的世界。阿德莫爾哈扎肯（^{אדמו"ר הזקן}）從誦讀示瑪後的回應——「願祂王權的榮耀之名受頌讚，直到永遠」——指出這一點：塔木德教導說，凡用到^{עד}（^{va' ed}）之處，都表示沒有間斷；因此，^{ה'}的王權無窮無盡地延展。

והיינו שבחי' כבוד מלכותו נמשך להחיות עולמות ונבראים אין קץ וכמ"ש היש מספר לגדודיו²⁸ כו' וכתוב אלף אלפין²⁹ ישמשוניה ורבו רבבן קדמוהי יקומון וזהו מספר גדוד³⁰ א' כו'.

也就是說，祂王權的榮耀被延展而出，賦予無窮無盡的世界與受造物生命，正如經上所說：「祂的軍旅豈能數算？」等等；又說：「千千服事祂，萬萬站在祂面前」——這就是一個軍旅的數目，等等。

流注到這些無窮無盡的世界與受造物中、賦予它們生命的，正是祂的王權，即「祂王權的榮耀」。約伯提到^{ה'}無數的「軍旅」，但以理則說「千千」與「萬萬」的天使——然而塔木德說，但以理所說這驚人的數目，僅僅是一個軍旅的數目。

7 ועם כל הרבוי הזה מ"מ כולם נמשכים רק מבחי' מלך שהוא בחי' שם לבד כמאמר למען שמו באהבה מלך³¹ כו'.

然而，儘管如此繁多，它們全都仍只源自「王」這一層面；而這不過是「名」的層面，正如「為了祂的名，懷著愛。王」等語所說。

然而，這整個無盡的繁多，只從「王」這一層面得其生命；這不過是^{ה'}的「名」。名字是為了讓他人稱呼一個人而存在，並不觸及其本質；同樣，王權是^{ה'}與他者建立關係的方式，並非祂本身。十八祝福禱文（^{שמונה עשרה}，^{Shemoneh Esreh}）的第一個祝福，將「為了祂的名，懷著愛」直接接在「王」之旁。

והוא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ומזה נולדה בחי' התפעלות האהבה בלבבו באמרו ואהבת את ה' ³² אלקיך פי' את ה' אלקיך היינו כמש"ל [כמה שכתוב לעיל] שמע ישראל ³³ ה' אלהינו כו'

這就是充滿一切世界之光（ממלא כל עלמין，memalei kol almin）的層面。當人說「你要愛 ה'（הוי'，Havayah）你的 אלקים」時，心中便由此生起愛的激動。「ה'（Havayah）你的 אלקים」的意思，正如上文所說的：「聽啊，以色列， ה'是我們的 אלקים」等等。

這種賦予生命的王權，就是充滿一切世界之光（ממלא כל עלמין），也就是存在於每個受造物之中的神聖能量。思量這一點，會在人說「你要愛 ה'你的 אלקים」時激發愛；而「ה'你的 אלקים」的意思，正如前文對「ה'是我們的 אלקים」所作的解釋：超越一切的 ה'，顯現在「你的 אלקים」之中。

והוא מה שמעלה יתירה נודע' [נודעת] לנו מכל גדודי מעלה שקרבנו לשמו הגדול שהוא בחי' סוכ"ע ועצמיות אלקותו יתברך הוא בחי' יחיד שלמעלה מעלה מבחי' חי העולמים שהוא רק מבחי' מלך כו'

這就是我們相較於天上所有軍旅所知的那一份更高優越之處：祂使我們親近祂偉大的名；這是環繞一切世界之光（סובב כל עלמין，sovev kol almin）以及祂本質本身的層面——「獨一者」的層面，遠遠高於「眾世界的生命」這一層面；後者僅出自「王」這一層面，等等。

以色列勝過所有天使軍旅的特殊優越之處，在於 ה'「使我們親近祂偉大的名」（出自示瑪祈禱文（שמע，Shema）之前的祝福）：也就是環繞一切世界之光（סובב כל עלמין）以及祂本質本身，亦即「獨一者」的層面；它遠遠高於「眾世界的生命」——天使所承受的僅僅是「王」這一層面。

וזהו שנק' כנ"י [כנסת ישראל] אחת כמ"ש אחת היא יונתי ³⁴ כו' שהיא מקבלת מבחי' ה' אחד ממש.

這就是以色列會眾被稱為「一」的原因，正如經上所說：「她是獨一的，我的鴿子」等等；因為她從「ה'是一」這一層面領受，確是從 ה'的一體性本身領受。

這就是以色列會眾被稱為「一」的原因，正如《雅歌》（שיר השירים，Shir HaShirim）所說：「她是獨一的，我的鴿子」；她領受於「ה'是一」——領受於 ה'本身的一體性，而不僅僅是祂的王權。

8 והיינו ע"י שתהי' בבחי' אחת היא לאמה ^{35,36} להיות שע"י ההתבוננות תבא לבחי' אחת להיות

לה רק רצון א' לדבקה בו יתב' [יתברך]

也就是說，藉著她處於「她對母親而言是唯一的」這一狀態：透過觀照，她達到合一的層面，只有一個意願——緊緊依附於祂，願祂受頌讚。

「她是唯一的，我的鴿子」這句經文接著說：「她對母親而言是唯一的。」阿德莫爾·哈扎肯解釋靈魂如何達到這種合一：透過觀照，靈魂只有一個意願，就是緊緊依附於 ה'本身。

והוא בחי' רצוא הנ"ל לבחי' סוכ"ע לדבקה בעצמות אלקות וכמאמר מי לי בשמים כו'.

這就是上述向上奔赴（**רצוא**，ratzo）的層面，奔向環繞一切世界之光（**סובב כל עלמין**，sovev kol almin），以緊緊依附於**אלקות**本體自身；正如經文所說：「我在天上有誰呢？」等等。

這就是前面所說的 **רצוא**，如今它所奔向的是 **סובב**——**ה'**超越性的本體——而不是存在於世界之中的生命力；正如詩篇作者所說：「除祢以外，我在天上還有誰？」

וזהו ענין ואהבת שבק"ש [שבקריאת שמע] ופ"י וענין הרצוא היינו כמ"ש בכה ארוץ גדוד³⁷ בכה דוקא בעצמותך וארוץ גדוד היינו בחי' אלף אלפין ישמשוניה ורבו רבבן קדמוהי יקומו³⁸

這就是示瑪（**ק"ש**，Shema）中「你要愛」的含義。所謂 **רצוא**，其意義與性質正如經文所說：「在祢之中（**בכה**，bechah），我奔越軍旅」；「在祢之中」特別是指在祢的本體之中；而「我奔越軍旅」所指的層面，正是「千千事奉祢，萬萬侍立在祢面前」。

這就是示瑪中「你要愛」的愛。大衛（**דוד**）的經文「在祢之中，我奔越軍旅」如今呈現出完整的含義：「**בכה**」按字面可理解為「藉著祢」（有祢相助），但此處讀作「在祢之中」，也就是在 **ה'**的本體之中；「軍旅」則指但以理（**דניאל**）異象中數不盡的天使群眾。

(ועמ"ש במ"א ע"פ רוב כח לתבונתו אין מספר^{39,40} איך ששרש כל גדוד הוא בו"ק [בו קצוות] דאצי' יעו"ש [יעוין שמ]) שבכולם לא יחפוץ רק בה' לבדו.

（並請參看別處對「祂大有能力，祂的理解無可計數」這句經文的解釋，當中說明每一支軍旅的根源都在流溢界（**אצילות**，Atzilus）的六個端點（**ו"ק**，vav ketzavos）之中；請參閱該處。）在这一切之中，他所欲求的唯有 **ה'**一位。

阿德莫爾·哈扎肯在括號中提到另一篇講論，該篇追溯每一支天使「軍旅」的根源，指出它們源於流溢界的六個情感屬性。靈魂越過所有這些天軍，因為它所欲求的唯有 **ה'**一位。

ואדלג שור היינו גם בחי' כל המקיפים עליונים כי שור הוא חומה כמ"ש בנות צעדה⁴¹ עלי שור.

「我越過城牆」也指一切上層環繞之光（**מקיפים**，makifim）的層面，因為「城牆」（**שור**，shur）意為牆垣，正如經文所說：「女兒們在牆垣上行走。」

大衛經文的後半句「藉著我的 **ה'**，我越過城牆」——按字面說，是藉著 **ה'**的幫助，他越過敵人的城牆——此處則指向更高的事物：環繞之光（**מקיפים**），也就是高到無法進入世界、如同城牆環繞城市般圍繞世界的層面。「**שור**」意為「牆垣」，正如雅各（**יעקב**）祝福約瑟（**יוסף**）時所說。

ועד"מ החומה הוא מקיף לעיר גם הם אדלג כי התשוקה היא רק למהו"ע [למהותו ועצמותו] ית' ממש

譬如，城牆環繞著城市；這些也都是「我所越過的」，因為渴慕所指向的唯有祂的本體與存在自身，願祂受頌讚。

靈魂甚至越過這些崇高的環繞層面，因為它渴慕的不是任何顯現——無論多麼崇高——而是 **ה'**自身的本體。

(שגם כל המקיפים כלא חשיב אצלו ית' וכמ"ש במ"א בפ' אדון הנפלאות⁴² כו' ולכן נק' שור כמו שהחומה נעשית מאבני' [מאבנים] שהם רק בחי' דומם כך כתיב עשה פלא⁴³ שבחי' פלא ומקיפי' [ומקיפים] עליונים הוא רק כמו בחי' עשייה אצלו ית')

(因為在祂面前，願祂受頌讚，一切環繞之光也都算不得什麼；正如別處對「奇事之主」等語的解釋。因此，它們被稱為「牆」：牆是由石頭砌成的，而石頭只是無生命之物；同樣，經文說「祂行作（**עשה**，oseh）奇事」，因為在祂面前，願祂受頌讚，「奇事」的層面以及上層環繞之光，都只相當於「行作」的層面（**עשיה**，asiyah）。）

第二個括號補充說明：在 **ה'** 面前，即使最高的環繞之光也算不得什麼。因此它們被稱為「牆」——牆是用石頭砌成的，而石頭是無生命之物；經文也因此說「祂行作奇事」：從 **ה'** 的角度看，即使「奇事」——也就是上層的環繞之光——也不過是最低層次的「行作」。

וז"ש [וזהו שכתוב] מי לי בשמים^{44, 45} ועמד לא חפצתי בארץ כו' שמים הם בחי' מקיפים וארץ הם בחי' פנימיים שזהו בחי' שור ובחי' גדוד הנ"ל וארוץ ואדלג אותם בכח התשוקה שלי בכח ממש בעצמותך⁴⁶ :

這就是「我在天上有誰呢？在地上，除祢以外，我也不渴求任何事物」等等這句話的含義：「天」指環繞之光的層面，「地」指內在之光的層面；這就是上述「牆」與「軍旅」的層面。我憑著渴慕之力奔越並越過它們，正是「在祢之中」（**בכה**），真正處於祢的本體之中。

這句詩篇經文總結了上述內容：「天」代表環繞之光（即「牆」），「地」代表進入世界的內在之光（即「軍旅」）。靈魂憑著渴慕之力奔越並越過兩者，所渴慕的是「在祢之中」——也就是 **ה'** 的本體自身。

第 3 節 · 11-9

回歸：將 אלקות 引下

9 והנה מבחינת רצוא הנ"ל בק"ש [בקריאת שמע] נעשה שוב אח"כ בתפלה.

那麼，由上述示瑪（**ק"ש**，Shema）中的上行奔騰（**רצוא**，ratzo）層面，隨後便在祈禱中形成歸返下行（**שוב**，shov）。

示瑪中的上行奔騰，隨後引入祈禱——即十八祝福祈禱——中的歸返下行。

ולכן גם בסוף הק"ש [הקריאת שמע] הוא מסיים אני ה' אלהיכם פי' אלקיכם ממש להיות בחי' גילוי אלקות בכל או"א [אחד ואחד] מלמעלה למטה למהוי אחד באחד ⁴⁷ כו'. ⁴⁸

因此，在示瑪的末尾也以「我是 ה' (Havayah)，你們的 אלקים (אלקים，Elokim)」作結；也就是說，「你們的 אלקים」確是按字面而言：使 אלקות ה' 由上而下顯現在每一個人之中，「成為與那一者合而為一」，等等。

所以，即使示瑪本身也以向下的降臨作結：「我是 ה'，你們的 אלקים」；其中「你們的 אלקים」確是按字面而言——使 אלקות ה' 由上而下顯現在每一個人之中。Zohar (זהר) 所說的「成為與那一者合而為一」，描述的正是這種合一：上方的那一者顯現在下方的那一者之中。

10 ואח"כ בשמ"ע [בשמונה עשרה] בח"י ברכאן נמשך זה הגילוי אור בבחי' שוב ממש בח"י ברכות באמרו בא"י [ברוך אתה ה'] מברוך לאתה בגילוי לנוכח כידוע.

此後，在十八祝福 (שמונה עשרה，Shemoneh Esreh) 中，這光的顯現以實際的回歸 (שוב，shov) 狀態被引下來——就在十八個祝福中，人說：「祢是應受稱頌的，ה'」；從「應受稱頌」到「祢」，以顯露的方式直接向祂稱說，這是眾所周知的。

在十八祝福中，顯現透過其中的十八個祝福，以完整的回歸狀態被引下來。每一個祝福都以「祢是應受稱頌的」開頭：從「應受稱頌」(在 חסידות 中理解為引下) 到「祢」，是直接向 ה' 說話，把祂視為當下臨在並顯露的。

ואחר שמ"ע [שמונה עשרה] בלימוד התורה נמשך גילוי זה בתורה כמ"ש ותורה אור ⁴⁹ כו' כי רוח אייתי רוח כו'

十八祝福之後，在妥拉 (תורה，Torah) 的研習中，這顯現被引入妥拉，正如經上所說：「妥拉是光」，等等；因為「靈引來靈」，等等。

祈禱之後是妥拉研習，同一顯現被引入妥拉；《箴言》稱妥拉為「光」。「靈引來靈」這一原則說明兩者的關聯：人在祈禱中所激發的靈，會引來相應的上方之靈，進入他的研習。

וע"י בחי' הרצוא הנ"ל נמשך בחי' רוח המשכה מלמעלה למטה וכמ"ש אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסף ⁵⁰ כו'

藉著上述奔騰 (רצוא，ratzo) 的層面，「靈」的層面被引下來——也就是由上而下的引下，正如經上所說：「若他將心意轉向祂，祂便將自己的靈與魂聚集歸向他」，等等。

正是 Shema 的奔騰將這「靈」引下來。《約伯記》的話「若他將心意轉向祂，祂便將自己的靈與魂聚集歸向他」，其意是：人將心轉向 ה' 時，ה' 的靈便被引到他那裡。

ואח"כ במעשה המצות נמשך בחי' שוב זה יותר וכידוע בשרש ענין המצות שהוא להמשיך האור בכלי דוקא וכמ"ש כי נר מצוה כו'.

此後，在實際履行誠命（מצות，mitzvos）時，這回歸的層面被引下得更多；正如眾所周知，誠命的根本目的，是特別將光引入器皿，正如經上所說：「因為誠命是一盞燈」，等等。

在實際履行誠命時，回歸更進一步。誠命的根本目的，是將神聖之光引入器皿——也就是有形的物件與行為——正如「誠命是一盞燈」所示：燈是承載光的器皿。

11 ועל קיום המצות ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] בע"כ [בעל כרחך] אתה חי ^{51,52} פ"י לפי שאחר האהבה והתשוקה במס"נ [במסירות נפש] בבחי' רצוא הנ"ל אח"כ נעשה בחי' שוב להיות בע"כ [בעל כרחך] אתה חי בגוף כדי להיות גילוי אור האלקי מלמעלה למטה במעשה המצות.

至於遵行誠命（מצות，mitzvos），我們的賢者、願其記憶蒙福，說：「你是違背自己的意願而活著。」也就是說，在上述奔向（רצוא，ratzo）的狀態中，以捨身奉獻（מסירות נפש，mesirus nefesh）而有愛與渴慕；此後便形成回返（שוב，shov）的狀態——在身體中「違背自己的意願而活著」——如此，藉著實行誠命，ה'之光才能由上而下顯現。

《Mishnah（משנה）》所說的「你是違背自己的意願而活著」，在此用來說明誠命。靈魂奔向 ה' 的 רצוא——愛之深切，以至甘願完全捨棄自身——之後，必須「回返」，違背自己的意願繼續活在身體中，因為只有在那裡，才能藉著實際履行 מצות，使 ה' 之光在下界顯現。

וזהו פ"י בכל לבבך ⁵³ במס"נ [במסירות נפש] תחילה בבחי' הרצוא ואח"כ ובכל נפשך היא בחי' שוב לקשר מחדו"מ [מחשבה דבור ומעשה] במחדו"מ [במחשבה דבור ומעשה] של התורה ומצות כו'.

這就是「盡你的心」的意思——首先以捨身奉獻處於 רצוא 的狀態；然後「盡你的靈魂」是 שוב 的層面：把思想、言語、行為繫於妥拉與 מצות 的思想、言語、行為，等等。

《שמע》的兩句話，對應著這兩種運動：「盡你的心」是捨身奉獻的 רצוא；「盡你的靈魂」則是 שוב，人在其中把自己的思想、言語、行為繫於妥拉及其誠命的思想、言語、行為。

回歸是天，奔馳是地

12 והנה בחי' השוב נק' שמים כי הנה בבחי' השוב הזה בתומ"צ [בתורה ומצות] נמשך האור למעלה בבחי' מקיף כידוע שהמצות הן בחי' מקיפי' [מקיפים] וע"כ נעשו המצות לבושים לנשמה בג"ע [בגן עדן] כי הלבושים והמקיפי' [והמקיפים] ענין א' הם כו'.

如今，回返（שוב，shov）這一層稱為「天」；因為在此 **שוב** 層面，藉著妥拉（תורה，Torah）與誡命（מצות，mitzvos），光被引至上方，以環繞之光（מקיפי'，makifim）的方式呈現。眾所周知，**מצות** 屬於環繞之光。因此，**מצות** 成為靈魂在伊甸園中的衣裳，因為衣裳與環繞之光其實是一回事，等等。

如今，**שוב** 被認作「天」。藉著妥拉與誡命，一道環繞靈魂的光（環繞之光（מקיף，makif））被引來，正如諸天環繞大地。這就是為什麼誡命成為靈魂在伊甸園中的「衣裳」：衣裳正是一種環繞之物。

וז"ש [וזהו שכתוב] צרורה בצרור החיים^{54.55} כו' צרור זה היינו המצות כידוע והתורה אע"פ [אף על פי] שנק' מזון⁵⁶ מ"מ היא ג"כ בחי' לבוש כמ"ש עטה אור כשלמה⁵⁷

這就是「繫於生命之束中」，等等，這句話的意思：眾所周知，這個「束」就是誡命。至於妥拉，雖然被稱為「食糧」，卻也同樣是一種衣裳，正如經上所說：「祂把光披裹[在自己身上]，如同披上衣袍。」

亞比該（אביגיל）祝福大衛（דוד），願他的靈魂「繫於生命之束中」；這裡將此解作指誡命，因為誡命環繞著靈魂。妥拉被稱為「食糧」，因為它像內在之光一樣被吸收；然而它也同樣是一種衣裳，正如詩篇所說，**ה'**「把光披裹[在自己身上]，如同披上衣袍」——這光就是妥拉。

(ועיין דבר זה במ"א ע"פ כי ביום הזה יכפר^{58.59} כו' בענין כך היא דרכה של תורה כו' אשריך וטוב לך.⁶⁰ וע"פ וראיתם אותו וזכרתם^{61.62} כו' וע"פ את שבתותי תשמרון)

（關於此事，另見一處對「因為在這一天，祂要施行贖罪」，等等，這句經文的論述，其中談到「這就是妥拉的道路……你有福了，你必得好處」；另見對「你們要看見它，並且記念」，等等，這句經文的論述；以及對「你們要遵守我的安息日」這句經文的論述。）

括號中的指引，是要讀者參看其他論述，其中進一步闡明此事：一篇論述贖罪日的贖罪（其中將妥拉說成 **ה'** 自身的「衣裳」），一篇論述衣角穗（ציצית，tzitzis），以及一篇論述遵守安息日。

ע"כ נק' בחי' שוב זה ע"י תומ"צ [תורה ומצות] בשם שמים כי כמו שהשמים מקיפי' [מקיפים] לארץ כך בחי' השוב הזה הוא בחי' מקיף לבחי' הרצוא דארץ הנ"ל.

因此，這種藉著妥拉與誡命而達成的 **שוב** 層面，便以「天」為名；因為正如諸天環繞大地，這一 **שוב** 層面也環繞前述「地」的奔騰（רצוא，ratzo）層面。

因此，藉著妥拉與誡命而達成的 **שוב**，被稱為「天」：它環繞靈魂那「地」的 **רצוא**，正如諸天環繞大地。

ועוד זאת עד"מ מארץ ושמים הגשמיים הרי אנו רואים שהארץ אינה רק כגרגיר חרדל לגבי מרחב הכדור של השמים המקיפי [המקיפים] עליה מכל צדדיה בהשוואה אחת.

此外，以有形的天地作比喻，我們可以看出，相較於環繞大地的天穹球體那遼闊的空間，大地不過像一粒芥菜籽；而天穹球體從四面八方以同等的方式環繞著大地。

從有形的世界還可以看出另一點：相較於天穹那廣大的球體——它從各個方向均等地環繞大地——整個大地不過如一粒芥菜籽般微小。

כך ערך בחי' הרצוא הזה דארץ לגבי בחי' השוב דתומ"צ [דתורה ומצות] שנק' רצונו וחכמתו ית' הוא רק כערך גרגיר חרדל לגבי מרחב הגדול דשמי' [דשמים].

同樣，「地」這一 **רצוא** 層面，相較於妥拉與誡命的 **שוב** 層面——它們被稱為祂的意願（**רצון**，ratzon）與智慧（**חכמה**，Chochmah），願祂受頌讚——也只如一粒芥菜籽相較於天穹的廣大空間。

在靈性層面上也是如此。無論靈魂的 **רצוא** 多麼強烈，相較於妥拉與誡命所帶來的 **שוב**，它仍然微不足道；因為妥拉與誡命是 **ה'** 自身的意願與智慧，而 **רצוא** 不過是受造者的渴望。

13 וזהו השמים כסאי⁶³ והארץ הדום רגלי פי' הדום רגלי הוא ע"ד השרפרף לכסא שמגביה הרגלים כך הנשמות שנק' ברא כרעא דאבוה^{64, 65} מתעלים ע"י בחי' ארץ הוא בחי' הרצוא.

這就是[「諸天是我的寶座，大地是我的腳凳」的意思]。「我的腳凳」是指如同寶座的腳凳，能把雙腳抬高；同樣，稱為「兒子是父親之腿」的眾靈魂，也藉著「大地」這一層面而升高；「大地」就是向上奔馳（**רצוא**，ratzo）這一層面。

以賽亞書的經文「諸天是我的寶座，大地是我的腳凳」，如今透過向上奔馳（**רצוא**）與回返（**שוב**，shov）來解讀。腳凳會抬高雙腳；眾靈魂被稱為 **ה'** 的「腳」（「兒子是父親之腿」），而它們藉著「大地」這一向上奔馳的層面而升高。

ודרך פרט כל זמן שיש עליי [עלייה] לבחי' ארץ העליונה היא כנס"י [כנסת ישראל] כמו בשבת ויו"ט [יום טוב] דכתיב אם תשיב משבת רגלך⁶⁶ וכן הגי' י"ט נק' גי' רגלים.^{67, 68, 69}

尤其是，每當上界「大地」這一層面有所提升——它就是以色列會眾——例如在安息日和節期，[這便以「腳」一詞來稱說]：經上寫道：「若你因安息日而轉回你的腳（**רגלך**，raglecha）」，同樣，三個節期也稱為三個「腳」（**רגלים**，regalim）。

具體而言，上界的「大地」就是以色列會眾；它在安息日和節期升高，而這兩者都與「腳」一詞相關：安息日見於「若你因安息日而轉回你的腳」；三個節期則稱為 regalim，也就是「腳」。

14 והשמים כסאי היינו בחי' שוב שהוא ירידה והמשכה ה"ז [הרי זה] כמו היושב על הכסא שמשפיל קומתו.

「諸天是我的寶座」指的是回返、下降（שוב，shov）這一層面，也就是下降與引下；這就如同坐在寶座上的人會降低自己的身量。

「諸天是我的寶座」指的是下降的回返（שוב）：坐在寶座上的人會降低自己的身量。

וזוהו ואתה קדוש⁷⁰ יושב תהלות ישראל. פי' שהוא ית' קדוש ומובדל מכל העולמות רק ע"י תהלות ישראל נמשך להיות יושב ונשפל למטה וכמאמר שהקב"ה יושב ועוסק בתורה⁷¹ כו'.

這就是[以下這句話的意思]：「而祢，聖者，坐[於寶座上]，居於以色列的讚美之上。」其意是：祂，願祂受頌讚，是聖潔而與一切世界分離的；唯有藉著以色列的讚美，祂才被引下而「坐」於下方；正如那句話所說，קב"ה (Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」) 坐著研習妥拉，等等。

詩篇也如此說：「祢，聖者，坐於以色列的讚美之上」；ה'是「聖」的——與一切世界分離，超越一切世界；唯有藉著以色列的讚美，祂才被引下而「坐」，降至下方顯現。《塔木德》中 ה'「坐著研習妥拉」的形象，也反映了祂降入妥拉之中的同一種下降。

15 וזוהו שנק' התפלה סולם⁷² מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה. פי' הסולם הוא העליי' [העליה] בבחי' רצוא אך ראשו מגיע השמימה שבשמו"ע [שבשמונה עשרה] מתחיל השוב כנ"ל ועיקרו אח"כ ע"י תומ"צ

[תורה ומצות].

因此，祈禱被稱為「一座立在地上、頂端直達天際的梯子」。其意是：梯子乃是處於奔騰（רצוא，ratzo）狀態中的上升；但「頂端直達天際」，因為在十八祝福祈禱（שמונה עשרה，Shemoneh Esreh）中，回返（שוב，shov）便開始了，如上所述；而其主要部分則在此後藉著妥拉（תורה，Torah）與誠命（מצות，mitzvos）而實現。

《Zohar》（זהר）稱祈禱為雅各（יעקב，Yaakov）夢中的梯子：「立在地上，頂端直達天際。」梯子本身——向上的攀升——就是רצוא；但它的頂端「直達天際」：祈禱的高峰，也就是שמונה עשרה，開始了שוב；而這一回返則透過妥拉與誠命而完成。

וזשארז"ל [וזוהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] לחד מ"ד [מאן דאמר] דארץ קדמה⁷⁴ לשמים בבריאי' [בבריאה / בבריא]. כי הרי מבואר למעלה בענין ק"ש [קריאת שמע] וש"ע [ושמונה עשרה] ותורה דבחי' הרצוא צ"ל קודם**לבחי' השוב**

這就是我們的賢者（願他們的記憶蒙福）所說的：依照一種意見，地在創造時先於天。因為如上所述，關於示瑪祈禱（קריאת שמע，Shema）與妥拉，奔騰的層面必須先於回返的層面。

這解釋了塔木德中的一種看法：地是在天之前被創造的。正如上文所闡明，在示瑪祈禱、十八祝福祈禱與妥拉學習的次序中，רצוא先於שוב。

וכך היא המדה כי מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] דוקא נעשה אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] וכמ"ש אם ישים אליו לבו⁷⁵ ואז אח"כ רוחו ונשמתו אליו יאסף

這就是其中的規律：唯有由下而起的激發（**אתערותא דלתתא**，*isarusa dilesata*），才能引發由上而起的激發（**אתערותא דלעילא**，*isarusa dileila*），正如經上所說：「若他將心意專注於祂，」然後才「祂將他的靈與魂收聚歸向祂。」

這是一條普遍的規律：只有藉著由下而起的激發（人的主動發起），才會引發由上而起的激發（來自上方的回應）。約伯（**איוב**）的經文顯示了這個次序：先是「他將心意專注於祂」，然後「祂將他的靈與魂收聚歸向祂」。

וע"כ ארץ שהוא לי [לשון] רצוא קדמה לשמים שהוא בחי' שוב.

因此，地（**ארץ**，*eretz*）——這個詞表示奔騰——先於天；天則是回返的層面。

因此，**ארץ**（「地」），也就是**רצוא**的奔向，先於「天」；而「天」則代表**שוב**的回返。

第 5 節 · 116

世界為何為妥拉與以色列而存在

16 ובכ"ז [ובכל זה] יובן משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] בראשית בשביל ישראל שנק' ראשית וגם

בשביל התורה שנק' ראשית. ברא אלקים את השמים ואת הארץ הגשמיים.

由此便可明白我們的賢者（願他們的記憶蒙福）所說：「起初——為了被稱為『起初』的以色列民，也為了被稱為『起初』的妥拉（**תורה**，*Torah*）——**אלקים**（*Elokim*）創造了物質界的諸天與大地。」

阿爾特雷貝回到第1段提出的問題：為什麼賢者說，物質界的天與地是「為了」以色列民和妥拉而創造的？

דהנה בתורה ובישראל יש בחי' שמים וארץ רוחניים. בתורה הוא בחי' שוב שהוא בחי' שמים כנ"ל.

ובישראל בעבודתם במס"נ [במסירות נפש] הוא בחי' רצוא בחי' ארץ.

因為在妥拉與以色列民之中，都有屬靈的天與地。在妥拉中，這是**שוב**（向下回返，*shov*）的層面，也就是上文所說的「天」；而在以色列民以捨身奉獻從事事奉時，這是**רצוא**（向上奔馳，*ratzo*）的層面，也就是「地」。

答案是：妥拉與以色列民各自體現兩種屬靈動向之一。妥拉是**שוב**——**ה'**的意願與智慧向下引降，因此是「天」；以色列民在捨身奉獻的事奉中體現**רצוא**，即向上的奔馳，因此是「地」。

וע"כ על ידי תורה וישראל דוקא יתקיימו שמים וארץ הגשמיים [הגשמיים] דהיינו ע"י בחי' שמים וארץ הרוחניים שהוא בחי' רצוא ושוב שע"י תורה וישראל

因此，物質界的諸天與大地，正是藉著妥拉與以色列民才得以維繫；也就是說，這是藉著屬靈的天與地——藉著妥拉與以色列民而有的**רצוא**與**שוב**——而得以維繫。

因此，正是藉著這些屬靈的對應——藉著以色列民與妥拉而有的**רצוא**與**שוב**——物質界的諸天與大地才得以存續。

(וזהו ואשים דברי בפ"ך ⁷⁶ כו' לנטוע שמים וליסוד ארץ. וגם י"ל [יש לומר] שבתומ"צ [שבתורה ומצות] עצמן יש בחי' שמים וארץ כי המצות מעשיות הן בחי' ארץ כי הארץ הדום רגלי ⁷⁷ שרפרף.

（這就是「我已將我的話放在你口中」[這句話的意思]，等等；「為要栽種諸天，奠定大地的根基。」也可以說，妥拉與誡命（מצות，mitzvos）本身也有「天」與「地」的層面：實踐性的**מצות**是「地」的層面，因為「大地是我的腳凳」，是歇腳之處。

括號中的內容既提供佐證，也作進一步闡述。在《以賽亞書》中，**ה'**說：「我已將我的話放在你口中……為要栽種諸天，奠定大地的根基。」妥拉建立天與地。另一種說法是，妥拉與誡命本身也包含天與地：實踐性的**מצות**是「地」，是使人得以提升的「腳凳」。

וכך צדקה תרומם גוי. ⁷⁸ ותורה היא בחי' שמים והמשכה. ועי' [ועיין] על מאמר מזוזה מימין ⁷⁹ כו'.

同樣，「慈善使一國高升。」而妥拉是「天」與向下引降的層面。另見關於「門框經文匣（מזוזה，mezuzah）在右側」這一說法的論述，等等。

「慈善使一國高升」也是如此：實踐性的**מצות**使人提升，如同腳凳。相較之下，妥拉是「天」，是向下引降。讀者也可參閱另一篇討論，其中談到「門框經文匣在右側」這一說法。

וזהו ואשים דברי בפ"ך הוא בחי' תורה. ובצל ידי כסיתך הוא בחי' מצות שע"ז לנטוע שמים וליסוד ארץ.

而「我已將我的話放在你口中」[這句話的意思]是妥拉的層面；「我在手掌的蔭影中庇蔭你」是**מצות**的層面；藉此便能「栽種諸天，奠定大地的根基」。

現在，經文的兩部分各有其所指：「我已將我的話放在你口中」指妥拉；「我在手掌的蔭影中庇蔭你」指**מצות**，它們如同遮蓋一般環繞著人；兩者合在一起，便「栽種諸天，奠定大地的根基」。

וא"ש [ואתי שפיר] דבראשית היינו בשביל התורה שנק' ראשית שיש בה עצמה בחי' שמים וארץ תומ"צ [תורה ומצות]。 לכן עי"ז מתקיימים שמים וארץ וכן בשביל ישראל כו' שיש בהן בחי' רי"ש [רצוא ושוב]。

ועיין מ"ש ע"פ הזוהר פרשה שופטים⁸⁰ שמים וארץ אינן סהדין⁸¹ כו':⁸²

如此一來，「起初」意指「為了被稱為『起初』的妥拉」，便十分恰當，因為妥拉本身包含「天」與「地」的層面，即妥拉與מצות。因此，諸天與大地藉此得以維繫；「也為了以色列民」，等等，亦然，因為他們之中有רצוא與שוב的層面。另見關於《Zohar》（זהר）《Shoftim篇》中「諸天與大地作見證」等語的解釋。）

妥拉本身包含天與地——研習妥拉與遵行誠命——因此妥拉理當是世界為之而創造的「起初」；諸天與大地也藉著妥拉而得以存續。以色列民同樣包含רצוא與שוב，因此世界也為他們而存在。括號中的內容以一處引文作結，並指向對《Shoftim篇》中《Zohar》「諸天與大地作見證」之語的解釋。

第 6 節 · 117-21

將來時代的新地

17 והנה כ"ז [כל זה] הוא ענין שמים וארץ דעכשיו שצ"ל תחלה בחי' ארץ רצוא. ואח"כ מקבלת מבחי' שמים השוב כו'.

如今所說的一切，都是關於現今的天與地：必須先有「地」這一層面的奔向（רצוא，ratzo），然後它才領受來自「天」這一層面的回返（שוב，shov），等等。

以上所說的一切，描述的都是現今的天與地：先是「地」的 רצוא，然後「地」再接受回應而來的「天」的 שוב。

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] כתיב הנני עושה חדשה⁸³ בארץ. ופי' וענין התחדשות זו בבחי' ארץ. היינו משום דלע"ל [לעתיד לבוא] לא יהיה שייך בחי' רצוא דארץ ע"ד שהוא עכשיו

然而，關於未來時代，經上寫道：「看哪，我要在地上創造新事。」在「地」這一層面上的這種更新，其意義和實質是：未來時代，「地」的 רצוא將不再像現今這樣適用，

先知書談到未來時代「在地上創造新事」（阿德莫爾哈扎肯將以賽亞書的「看哪，我要創造新事」與耶利米書的「在地上創造新事」連在一起）。新意將出現在「地」本身：我們所熟悉的 רצוא將不再適用。

שהוא ענין הרצוא והתשוקה לצאת מההפך אשר החושך יכסה ארץ⁸⁵ כו' כנ"ל בענין פסוד"ז [פסוקי

דזמרה]

也就是說，它是渴望脫離相反狀態的奔向；在那裡，「黑暗遮蔽大地」，等等，如上文論及讚美詩篇時所解釋的，

現今的 רצוא，是渴望掙脫其相反的一方，也就是「黑暗遮蔽大地」的狀態。這正是為什麼，如上文所解釋，需要讚美詩篇（פסוד"ז，Pesukei deZimra）。

שהוא בחי' רוממות אל בגרונם⁸⁶ כדי שעי"ז נעשה חרב פיפיות לעשות נקמה בגוים⁸⁷ הוא נה"ב [נפש הבהמית] והגוף כו' דהיינו שע"י הרצוא נעשה בטול רצון בחי' אתהפכא חשוכא לנהורא.

這是「他們喉中有對 אל 的崇高頌讚」這一層面，藉此便成為「雙刃劍，用來向列國施行復仇」——這些列國就是動物性靈魂（נפש הבהמית，nefesh habehamis）與身體，等等。也就是說，藉著 רצוא，意願便歸於自我消融（ביטול，bittul），這是「將黑暗轉化為光明」的層面。

讚美詩篇（פסוד"ז）中的「他們喉中有對 אל 的崇高頌讚」，成為「雙刃劍」，向「列國」——此處指動物性靈魂與身體——施行「復仇」。藉著 רצוא，一個人的意願歸於 ביטול，而「黑暗便轉化為光明」——遮蔽的力量本身也轉化為神聖。

שזה אינו שייך רק עכשיו שיש קליפות המסתירים עד שהחשך יכסה ארץ והוא בחי' לבושים המלבישים ומסתירים וכמ"ש אלביש שמים קדרות⁸⁸ כו'.

這只適用於現今，因為如今有遮蔽的外殼（קליפות，kelipos），直到「黑暗遮蔽大地」；這就是衣裳包覆並遮蔽的層面，正如經上所寫：「我使諸天披上黑暗」，等等。

這一切只屬於現今，因為如今 קליפות 像衣裳一樣遮蔽 אלקות，正如「我使諸天披上黑暗」所描述的。沒有黑暗之處，也就無物可供掙脫。

18 ולכן הוזהרנו בק"ש [בקריאת שמע] השמרו לכם⁸⁹ פן יפתה לבבכם וסרתם כו' והשתחוויתם פי' שכל קליפה המסתרי נק' אלהים אחרים ועבודת כוכבים

因此，我們在《示瑪》中受到警告：「你們要謹慎，免得你們的心受迷惑，便轉離……並且跪拜。」其意是：每一種具有遮蔽作用的外殼（קליפה，kelipah），都稱為「別的神祇」和偶像崇拜；

因為如今存在遮蔽，《示瑪》警告說：「你們要謹慎，免得你們的心受迷惑……並且跪拜[別的神祇]。」依照哈西迪思想的說法，每一種遮蔽 היאלקות 的外殼都是「別的神祇」：凡遮蔽 היאלקות 的事物，都是一種偶像崇拜。

וההשתחואה היינו בחינת המשכה כמו ע"י השתחואה בקדושה בכריעה בברוך⁹⁰ שממשיך גילוי אלקות. כך את זלעז"ז [זה לעומת זה]⁹¹ כו'.

「跪拜」意指引下——正如在神聖領域中，於「受頌讚」一詞處俯身，便引下 ה' 的顯現。同樣地，「一者與另一者相對[ה' 造了]」，等等。

跪拜意指引下。在神聖領域中，於阿米達禱文的「受頌讚」處俯身，會引下 היאלקות 的顯現；而既然「一者與另一者相對」，向「另一側」跪拜便會將生命力引下到它那裡。

19 וזהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] ישראל שבחוץ לארץ⁹² עובדי ע"ז [עבודה זרה] בטהרה הם. דהיינו

כשהוא ח"ו [חס ושלום] לגמרי חוץ לארץ העליונה שהוא בחי' הרצון לה' ית' בחי' ארץ שרצתה⁹³ כו'

這就是[我們]先賢所說的：「住在以色列地之外的猶太人，是純潔地拜偶像。」也就是說，當一個人（願 ה' 不要如此）完全處於「土地」之外——這是上界的「土地」，即對 ה' 的意願（רצון，ratzon）這一層面，是「土地曾奔跑」等等所指的層面——

《塔木德》說，住在以色列地以外的猶太人「純潔地拜偶像」——也就是出於無知而如此。阿德莫爾哈扎肯把「土地」解作上界的「土地」，即對 ה' 的意願與渴望（「土地曾奔跑，要成就其創造者的意願」）。一個人若完全處於這片土地之外，便失去了對 ה' 的奔向之情。

רק שנמשך לגמרי אחרי הבלי עוה"ז הגם שהם דברים המותרים מבחי' טוב שבנוגה עי"ז גורם יניקה והמשכה לבחי' נוגה.

而是完全隨著這個世界的虛妄事物而去——即使那些是許可的事物，源自中間性光輝層面（נוגה，nogah）中的善——藉此，他便使滋養流入，並將引流帶至 נוגה 這一層面。

這樣的人完全追逐世俗享樂。即使那些是許可的事物，來自 נוגה 中的善（一種可被提升至神聖、也可能墮落的中間性外殼（קליפה，kelipah）），若為了享樂本身而追求，就會滋養 נוגה，而不是提升它。

20 וזה נקרא השתחואה והמשכה לבחי' אלהים אחרים כו' דהיינו תוס' [תוספת] יניקה לחיצונים. ועי"ז ועצר

את השמים⁹⁴ ולא יהיה מטר שלא יהיה ההמשכה בקדושה מבחי' שוב דשמים עליונים כו'

這就稱為向「別的神祇」層面下拜，並向其引下等；也就是使外在勢力得到額外的滋養。由此便會「閉塞諸天，不降雨」：神聖之中，至高諸天的回返（שוב，shov）便不再有引下，等等。

為世俗事物本身而追逐它們，就是「向別的神祇下拜」：這會使外在勢力（קליפות，kelipos）得到額外的滋養。示瑪祈禱中所說的後果——「閉塞諸天，不降雨」——意指來自至高「諸天」的神聖回返、即神聖性的引下，受到阻礙。

ובהיות כן צריך כ"א [כל אחד / כל אחת] לעורר בחי' רצוא אם ישים אליו לבו⁹⁵ לאהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למתיקו כו'

既然如此，每個人都必須激發奔馳（רצוא，ratzo）——「若他將心意轉向祂」——以把黑暗轉化為光明，把苦澀轉化為甘甜，等等。

因此，每個人都必須激發奔馳，將心轉向 ה'，以把黑暗轉化為光明，把苦澀轉化為甘甜。

ולעבדו בכל לבבכם⁹⁶ כו' שזהו בחי' ארץ ועי"ז ונתתי מטר ארצכם⁹⁷ כו' הוא בחי' השוב.

並且「要全心全意事奉祂」，等等；這就是「地」的層面。由此便有「我必降雨在你們的地上」，等等；這就是回返的層面。

這就是「要全心全意事奉祂」，即奔馳中的「地」；作為回應，便有「我必降雨在你們的地上」，也就是來自天上的回返。示瑪祈禱的第二段因此描述了問題及其補救之道。

משא"כ לעתיד לבא דכתיב ואת רוח הטומאה⁹⁸ אעביר כו' ולא יהיה כלל בחי' קליפה המסתרת גילוי אלקות וכן נאמר ולא יכנף עוד מוריד⁹⁹ והיו עיניך רואות כו'.

但未來時代的情形並非如此；經上說：「我必除去污穢之靈」，等等：屆時將完全沒有外殼（קליפה，kelipah）遮蔽神聖的顯現。又說：「你的導師不再被隱藏，你的眼睛將看見」，等等。

未來時代的情形將有所不同：「應許「除去污穢之靈」，使任何外殼都不能遮蔽神聖的顯現；並且「你的導師不再被隱藏，你的眼睛將看見」。

א"כ א"צ [אין צריך / אינו צריך] כלל ענין בחי' הביטול של היש שזהו בחי' הרצוא דעכשיו לצאת מבחי' ההפך המנגד כו'.

既然如此，就完全不再需要使「存在」（יש，yesh）自我消融（ביטול，bittul）；這正是當今的奔馳——脫離與之相反、相對立的層面，等等。

那時便不需要消融自己的自我感（存在，yesh）；今日的奔馳正是為了脫離與之相反的存在狀態。

וזהו הנני עושה חדשה בארץ. פי' שלא יהיה כמו עכשיו בחי' רצוא ואתעדל"ת [ואתערותא דלתתא] שעי"ז יהיה ההמשכה שאז כיון שיהיה הגילוי למטה כמו למעלה א"כ אין שייך רצוא כו'

這就是「看哪，我在地上創造新事」的意思。也就是說，屆時不會像現在這樣，須有奔馳和由下而起的激發（אתערותא דלתתא，isarusa dilesata），藉此才有神聖性的引下；因為那時下界的顯現將如同上界的顯現，既然如此，便無所謂奔馳了，等等。

這就是「地上的新事」：「地」不再是這種奔馳。如今，神聖性的引下取決於我們的奔馳，即由下而起的激發；屆時，由於神聖性在下界的顯露將如同在上界一樣明顯，也就沒有什麼需要「奔向」的了。

(ובזה י"ל [יש לומר] מ"ש כי ההרים ימושו¹⁰⁰ כו' כי הר היינו בחי' רצוא כנודע מענין לא כאברהם שקראו הר¹⁰¹ כו' ואז יתבטל בחי' זו כיון שגם למטה יהיה הגילוי ממש עין בעין יראו¹⁰² כו')

（由此也可以解釋經上所說「群山將消逝」，等等；因為「山」象徵奔馳的層面，正如關於「不像亞伯拉罕（אברהם）稱它為山」一事所知，等等。屆時這一層面將消失，因為下界也將有真實的顯現——「他們必面對面看見」，等等。）

括號中的一段：這解釋了「群山將消逝」。「山」代表奔馳，即向上攀升的心態（塔木德說，亞伯拉罕稱聖殿所在之處為「山」）。當神聖性在下界也能「面對面」地看見時，這種攀升便不再需要。

וע"כ אמר שיהיה אז בחי' השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה¹⁰³ אני דוקא דהיינו מצד אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] בלבד ולא מצד אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] כלל כי א"צ [אין צריך / אינו צריך] אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] רק לברר ולהפך מחשוכא לנהורא כנ"ל

因此祂說，屆時將有「我所創造的新天新地」——特別是「我」；也就是唯獨出於由上而起的激發（אתערותא דלעילא，isarusa dileila），全然不是出於由下而起的激發；因為由下而起的激發，只是為了淨化並將黑暗轉化為光明，如上所述。

因此，祂說「我所創造的新天新地」——是「我」創造，也就是唯獨出於由上而起的激發。由下而起的激發，只是為了淨化世界，並將其中的黑暗轉化為光明。

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] שא"צ [שאין צריך / שאינו צריך] לזה יהי' [יהיה] בחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לבד ע"כ אמר אשר אני עושה

但在未來的時代，既然不再需要這樣做，便只有由上而起的激發（אתערותא דלעילא，isarusa dileila）。因此祂說：「我所造的。」

在未來的時代，沒有黑暗需要轉化，一切都將單由上而來；因此祂說：「我所造的。」

והיינו שקורא אותן בשם שמים חדשים וארץ חדשה. פי' שבאים בבחי' גילוי מלמעלה למטה מצד עצמות המאציל אשר לא היה עדיין בחי' כזו בבחי' גילוי בראשית ההשתלשלות.

這就是祂稱它們為「新天」與「新地」的原因。意思是，它們是從上而下顯現而來，源自流出者本身的本質；在世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus）起初，這樣的層面尚未以顯現的狀態存在。

這就是它們被稱為「新」天與「新」地的原因：這顯現源自祂本身的本質，也就是「流出者」；這一層面，即使在世界鏈條最初之時，也從未顯現。

כמו דכתיב ביום עשות¹⁰⁴ ה' אלקים ארץ ושמים ענין אלקים זה היינו בחי' הצמצום וההסתר.

正如經文所說：「在 ה'（Havayah）與 אלקים（Elokim）造地與天的日子」；此處的「אלקים」是收縮（צמצום，tzimtzum）與遮蔽的層面。

相較之下，現今的天地如《創世記》2:4所說，是由「Havayah Elokim」所造；「Elokim」之名代表收縮——收縮與遮蔽。

ששמים וארץ דעכשיו נמשכו על ידי שם אלקים כמ"ש בראשית ברא אלקים¹⁰⁵ כו' וע"י ארץ שהוא בחי' רצוא נמתק הדין והצמצום דשם אלקים המעלים והמסתיר.

因為現今的天地是藉著「地」引出的，正如經文所說：「起初，**אלקים**創造……」；並且藉著「地」——這是趨向上騰（**רצוא**，ratzo）這一層面——使**אלקים**中那遮蔽、隱藏的嚴厲判斷與收縮得以甜化。

現今的世界是藉著**אלקים**而形成的（「起初，**אלקים**創造……」）。「地」所代表的**רצוא**，正是使**אלקים**的嚴厲判斷與遮蔽得以緩和——字面上說，是使之甜化——的力量。

21 וזהו ביום עשות ה' אלקים שנכלל אלקים זה בהוי"ה וזהו פי' עשות ה' אלקים. היינו יחוד והתכללות שמות אלו יחד.

這就是[「在（**הוי"ה**（Havayah）**אלקים**（Elokim）創造的日子」的意思]：此**אלקים**融入**ה'**。所謂「**ה'****אלקים**創造」，就是這些名稱彼此聯合、融合。

經文中「**ה'**與**אלקים**」並列，表明**אלקים**（收縮）融入**ה'**（無限）。因此，「**ה'**與**אלקים**創造」指的是這兩個名稱的聯合與融合。

וכ"ז [וכל זה] הוא ע"י ארץ ושמים בחי' רי"ש [רצוא ושוב]. אך צ"ל ארץ קדמה דוקא בחי' רצוא תחלה.

這一切都是藉著「地」與「天」，也就是趨入（**רצוא**，ratzo）與返回（**שוב**，shov）而實現的；但必須是「地」先行——先有趨入這一層面。

這一聯合藉著「地」與「天」，也就是趨入與返回而實現；而在現今的次序中，必須是「地」先行，正如經文所說：「地與天。」

אבל לעתיד שיהיו שמים חדשים וארץ חדשה הוא בחי' אשר אני עושה ולא ע"י צמצומים דשם אלקים

但在將來，當有新天新地時，這屬於「我所造的」這一層面，並非經由**אלקים**的收縮。

在將來，新天新地將是「我所造的」，不經由**אלקים**的收縮。

ואז יהיו שמים קודם כי א"צ [אין צריך / אינו צריך] לבחי' קדימת הרצוא כו' וזהו ויצא כברק חצו¹⁰⁷ שהוא בחי' גילוי מלמעלה למטה:

那時，天將先行，因為不需要趨入先行，等等。這就是[「祂的箭如閃電射出」的意思]；這是由上而下的顯現。

因此，「天」將先行，因為不需要先有趨入。撒迦利亞所說的「祂的箭如閃電射出」，描述的正是這樣的顯現：由上而下，如閃電般迸發。

回歸與奔馳中的流注 אלקות

22 אך הנה צריך להבין בענין השמים החדשים וארץ החדשה

然而，我們必須明白新天與新地這件事。

阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）提出了對 maamar 經文本身的一個疑問。

דאם הם באים רק בבחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לבד שזוהו פי' אשר אני עושה¹⁰⁸ כו' א"כ איך יתכן

בזה בחי' ארץ בחי' רצוא מלשון רץ כנ"ל

若它們只是由上而起的激發（אתערותא דלעילא，isarus dileila）而來，這正是「我所造的」等語的意思，那麼，這其中怎會有「地」這一[層面／範疇（בחינה，bechinah）]，也就是奔向（רצוא，ratzo）這一層面呢？「奔向」一詞源於「奔跑」（רץ，ratz），如前所述。

新天與新地據說純粹由上而起的激發而來；「我所造的」正是這個意思。既然如此，未來怎會仍有「地」呢？若「地」意指奔向，也就是受造物向上奔向 ה'，那麼這樣的奔向怎會存在？

(והרי לעתיד לא שייך בחי' רצוא כלל אפי' [אפילו] מלמטה כמשנת"ל [כמו שנתבאר לעיל]. וכ"ש [וכל שכן]

לכאורה דלא שייך בחי' זו בהגילוי שמלמעלה שהוא בחי' אשר אני עושה).

（因為在未來時代，奔向完全不適用，即使是從下方而來也是如此，如前所述；更何況，乍看之下，這一層面也不適用於從上而來的顯現；那是「我所造的」這一層面。）

括號中的話進一步提出疑問：前文剛說過，未來時代連下方的受造物也不會有奔向；那麼，奔向更不可能存在於從上方、從 ה' 而來的顯現之中。

ולמה אמר והארץ החדשה אשר אני עושה לא היה לו להזכיר רק בחי' שמים לבד.

那麼，祂為何說「以及我所造的新地」呢？祂只提及「天」這一層面即可。

因此，經文為何提到「我所造的新地」，而不只提到新天呢？

אך הענין הוא דגם בבחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] בלבד יש ב' מדרגות הללו דרו"ש [דרצוא ושוב] רק

שהשמים קדמו לארץ.

然而，事情是這樣的：即使僅有由上而起的激發，其中也有奔向（רצוא，ratzo）與回返（שוב，shov）這兩個層面，只是天先於地。

簡要地說，答案是：即使是純粹由上而來的流溢，也包含奔向與回返這兩種運動；只是在那裡，「天」先於「地」。接下來的段落會說明其中的道理。

23 ולהבין איך יתכן בחי' רצוא בעצמות המאציל מאחר שאין דבר מסתיר לפניו כלל.

要理解，在流溢者本質自身中怎會有奔向（**רצוא**，ratzo）這一層面，因為在祂面前，根本沒有任何事物遮蔽祂：

直到目前為止，奔向（**רצוא**）被描述為受造物渴望脫離遮蔽。既然在 **ה'** 自身的本質中，沒有任何事物遮蔽祂，那麼怎會有類似的情形？

הנה יובן עד"מ שאנו רואים בחי' ר"ש [רצוא ושוב] בגוף האדם הגשמי ברוח החיים אשר בקרבו שדופק בלבו ונקי' בזוהר דפיקו דלבא שהחיות שבלב הוא בא בנשימה דוקא ר"ש [רצוא ושוב] בהתפשטות והסתלקות

這可以藉一個比喻來理解。我們看到，在物質的人身中，體內的生命氣息在心臟搏動；《Zohar》（**זהר**）稱此為「心臟的搏動」（**דפיקו דלבא**，defiku deliba）。心中的生命力特別是藉著呼吸而來——**רצוא**與返回（**שוב**，shov），也就是擴展與退縮——

這是取自人體的比喻：心臟中的生命氣息脈動，《Zohar》稱之為「心臟的搏動」。心臟的生命力如同呼吸——擴展又退縮，這就是奔向與返回（**רצוא ושוב**）。

וכן חוזר חלילה שמתפשט וחוזר ומסתלק וחוזר ומתפשט כדפק שביד שהחיות נמשך ומתפשט וחוזר ומסתלק וחוזר ומתפשט.

如此反覆不已：它擴展，然後再次退縮，隨後又擴展；如同手上的脈搏，生命力被引出並擴展，然後再次退縮，隨後又擴展。

手腕上的脈搏呈現同樣的節奏：生命力向外擴展，退回，再次擴展，如此持續不斷。

וכן הוא ממש בדפיקו דלבא¹⁰⁹ שהוא ענין התפשטות והסתלקות והתפשטות של רוח החיים שבלב והיינו ממש כמו בחי' ר"ש [רצוא ושוב].

心臟的搏動也正是如此：心中的生命氣息擴展、退縮、再擴展；這正是奔向與返回（**רצוא ושוב**）這一層面。

心跳正是生命氣息擴展與退縮的節奏，與奔向與返回（**רצוא ושוב**）完全相應。

ונמצא ר"ש [רצוא ושוב] כזה הוא הכל בגוף האדם עצמו עדיין ולא מזולתו אליו (ור"ל [ורוצה לומר]
 שר"ש [שרצוא ושוב] זה¹¹⁰ הוא כענין המשכת חיות הנפש בהגוף שסדר המשכה זו הוא ע"י התפשטות
 והסתלקות כו' שזהו בחי' ר"ש [רצוא ושוב])

由此可見，這樣的奔向與返回（**רצוא ושוב**）仍完全發生於人的身體自身之內，並非由別的事物朝向它而來（也就是說，這樣的奔向與返回如同靈魂的生命力被引入身體；這種引入的次序是藉由擴展與退縮等方式，這就是奔向與返回這一層面）。

關鍵在於，這種奔向與返回（**רצוא ושוב**）完全發生於身體自身之內；沒有任何外在事物阻礙生命力或將它引離。這只是靈魂的生命力流入身體的方式——藉著擴展與退縮。

וגם הנה יובן עוד במשל זה שבדפיקו דלבא שאין הרצוא קודם לשוב אלא אדרבה השוב קודם לרצוא

此外，從這個比喻還可進一步理解：在心臟的搏動中，奔向並不先於返回；恰恰相反，返回先於奔向。

這個比喻還顯示第二點：在心跳中，返回（**שוב**）先於奔向（**רצוא**）。

כנראה בחוש שבראשונה הוא ההתפשטות והמשכת החיות בלב שזהו כמו בחי' שוב המשכת האור
 בהכלי. ואמנם תכף ומיד חוזר ומסתלק והוא בחי' רצוא והסתלקות האור מהכלי וחוזר ומתיישב וכן
 חוזר חלילה.

這從感官上清楚可見：首先，生命力擴展並被引入心臟，這好比返回，也就是光被引入器皿。但隨即它又退縮，這就是奔向，也就是光從器皿中退去；之後它又安定下來，如此反覆不已。

任何人都能感受到：生命力首先擴展進入心臟，好比返回（**שוב**），光進入器皿；隨即它又退縮，好比奔向（**רצוא**），光離開器皿；然後又安定下來，如此反覆不已。

וכדמיון הנשימה מהבל הפה שבתחלה יתפשט ההבל והרוח ומיד יחזור בחזרה וחוזר ומתפשט.
 וכדוגמא הזאת יובן למשכיל למעלה בבחי' רצוא ושוב¹¹¹ שמלמעלה למטה

這好比以口呼吸：起初，氣息和氣流向外擴展，隨即又返回，然後再次擴展。依照這個模式，有悟性的人便能理解上方由上而下的奔向與返回（**רצוא ושוב**）

呼吸也與此相似：起初氣息向外呼出，然後返回，再次呼出。由此，有悟性的人便能理解由上而下的流動中，奔向與返回（**רצוא ושוב**）的情形。

(ולא בבחי' רוי"ש [רצוא ושוב] שוהחיות רצוא ושוב של הנבראי' [הנבראים] כו'. כ"א אדרבה ג"כ בהשפעה עליונה של א"ס ב"ה בכלים ועולמות.

(並非[僅]在受造物的「活物 (חיות, chayos) 奔行而回返」等方面；相反，無限者 (אין סוף, Ein Sof)，願祂受頌讚，向器皿與諸世界所作的至高流注之中，也有奔行 (רצוא, ratzo) 與回返 (שוב, shov)。

括號中的補充說明：奔行與回返不僅存在於受造物之中，例如以西結異象中的活物；它們也存在於無限者流入器皿（即十個屬性 (ספירות, Sefiros)）與諸世界的流注之中。

וגם אפי' [אפילו] ממש בראשית מראשית ההמשכה מא"ס ב"ה להתלבש בשרש בחי' הכלים שהן שרש כל העולמות עליונים ותחתונים שייך ג"כ רצוא ושוב שהוא הסתלקות והתפשטות.

甚至就在最初之始，也就是無限者 (אין סוף)，願祂受頌讚，開始引出、使光披穿器皿根源之時——器皿的根源乃一切上界與下界諸世界的根源——也同樣有奔行與回返，即退隱與擴展。

甚至在最初階段，當無限之光被引出，以披穿器皿的根源——一切世界的源頭——時，也有退隱與擴展。

כי מיד שנמשך ומתפשט צ"ל הסתלקות שאל"כ [שאם לא כן] יתבטלו הכלים מהיות בחי' כלים כו' רק שההתפשטות הוא קודם. והוא כמו בחי' השוב ואח"כ הוא בחי' הסתלקות ורצוא וכן חוזר חלילה. ועמ"ש במ"א ע"פ ויקחו לי תרומה^{112, 113} (כו')

因為光一旦被引出而擴展，就必須退隱；否則器皿便會消融，不再保有器皿的性質，等等。只是擴展先行。這相當於回返 (שוב) 的層面；其後才是退隱、即奔行 (רצוא) 的層面，如此周而復始。另見他處對「讓他們為我取一份供物」等經文的闡釋。）

原因是：若光不斷擴展而不退隱，器皿便會承受不住，因而不成為器皿。因此，流注必須呈現脈動。不過，擴展先行 (שוב)，然後才是退隱 (רצוא)。關於「讓他們為我取一份供物」這句話，另見阿德莫爾·哈扎肯的相關論述。

דשייך ג"כ בחי' רצוא. רק שההתפשטות האור קודם לבא ואח"כ מיד חוזר ומסתלק וחוזר ומתפשט. 也同樣適用於奔行 (רצוא) 這一層面；只是光先行擴展，隨即又退隱，接著再度擴展。

回到主句：奔行也適用於由上而下的流注；只是光先行擴展，然後立即再次退隱，又再度擴展。

וזהו ענין קול דודי דופק¹¹⁴ שהקול וההמשכה מלמעלה למטה הוא ג"כ כמו בחי' הדפק הנ"ל.

這就是「我良人的聲音敲擊著」的含義——叩擊 (דופק, dofek)：聲音以及由上而下的引降，也如同上文所說的脈搏 (דופק)。

這是在《雅歌》中「我良人的聲音敲擊著」的含義：流注到我們這裡的神聖「聲音」，如同心跳般脈動 (דופק, dofek)。

24 ונק' זה בע"ח [בעץ חיים]¹¹⁵ בשם מטי ולא מטי¹¹⁶ שהאור מטי ומתפשט וחוזר ומסתלק ולא מטי. שבחי

מטי הוא בחי' ההתפשטות קודם לבחי' לא מטי. והכל בבחי' אלקות עצמו.

在《Etz Chaim》(עץ חיים) 中，這稱為「抵達與未抵達」(מטי ולא מטי, mati velo mati)：光抵達並擴展，隨後又退隱，不再抵達。「抵達」這一層面，也就是擴展，先於「未抵達」這一層面。這一切全都發生在 ה' 自身的 אלקות 之內。

《Etz Chaim》是拉比海姆·維塔爾 (רבי חיים ויטאל) 記錄阿里扎爾 (האריז"ל) 教導的著作；在其第七門《Sha' ar Mati VeLo Mati》(שער מטי ולא מטי) 中，將這種脈動稱為「抵達與未抵達」(mati velo mati)：光抵達器皿，接著退隱而不再抵達。「抵達」先發生。這一切都在 ה' 自身的 אלקות 之內，而非透過任何外在的遮蔽。

וזהו כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא.^{117, 118} ענין דמיון שפע האלקות לאש. הוא מפני שהאש טבעו בבחי'

הסתלקות אחר ההתפשטות כדמיון דפיקו דלבא.

這就是[以下經文的意思]：「因為 הו"י (Havayah) —— 你的 ה' —— 乃是吞噬之火。」 אלקות 的流注之所比比作火，是因為火的本性是在擴展之後收回，就像心臟的跳動。

這就是為何妥拉稱 ה' 為「吞噬之火」。火的本性是向外迸發，然後又收回——也就是閃爍——正如火臟的跳動；因此，火是描寫 אלקות 流注的恰當意象。

25 וזהו ענין השמים החדשים והארץ החדשה. שהוא בחי' ההמשכה העליונה אשר נמשך באתעדל"ע

[באתערותא דלעילא] לבד בזה יש ג"כ בחי' שמים וארץ.

這就是「新天新地」的含義：在上層的引降中，這引降唯由上而起的激發 (אתערותא דלעילא, isarus dileila) 所帶來；其中也有天與地的層面。

這回答了第22段提出的問題：純由上而來的新天新地，也包含「天」與「地」。

ההמשכה בחי' מטי נק' שמים ובחי' ההסתלקות האור מהכלי הנק' לא מטי זהו בחי' ארץ מל' רצוא.

引降，即「抵達」(מטי, mati) 的層面，稱為「天」；而光從器皿中退離的層面，稱為「未抵達」(לא מטי, lo mati)，這就是「地」的層面，取義於「回奔向上」(רצוא, ratzo) 一詞。

在 ה' 自身的流注中，光引降至器皿內、即「抵達」，就是「天」；光從器皿中退離、即「未抵達」，就是「地」—— רצוא (ratzo)，意即回奔向上。

26 ולכן כאן קדם שמים לארץ בהיות בחי' מטי קדם לבחי' לא מטי. משא"כ ברצוא ושוב דנבראים צ"ל תחלה ארץ בחי' רצוא ואח"כ שמים בחי' שוב. וכמ"ש והחיות רו"ש [רצוא ושוב]¹¹⁹ וכתוב ביום עשות כו' ארץ ושמים¹²⁰ כנ"ל.

因此，在這裡，「天」先於「地」，因為「達到」的層面先於「未達到」的層面。這與受造物的奔向（**רצוא**，ratzo）與返回（**שוב**，shov）不同；在受造物的這種奔向與返回中，必須先有「地」，即奔向的層面，然後才有「天」，即返回的層面——正如經上所寫：「活物（**חיות**，chayos）奔行又返回」；又寫道：「在[**הויי**（Havayah）與**אלקים**（Elokim）]造作……之日」，等等，「地與天」，如上所述。

因此，經文說「新天新地」，而且天在前：在神聖的脈動中，達到先於未達到。相較之下，在受造物中，奔向先發生——「活物奔行又返回」，以及「地與天」——如上所述。

第 8 節 · ¶27-28

「你的後裔和你的名必如此長存」

27 וזהו ענין כאשר השמים החדשי' [החדשים] והארץ החדשה כו' עומדים לפני. לפני דייקא דהיינו בבחי' הפנימי' ועצמיות מה שאין אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מגעת לשם כלל. כן יעמוד זרעכם ושמכם.¹²¹

這就是「因為新天與新地」等等「站在我面前」的意思。「在我面前」（**לפני**，lefanai）正是指——也就是在最內在的層面與本質中；由下而起的激發（**אתערותא דלתתא**，isarusa dilesata）完全無法到達那裡。「你們的後裔和你們的名也必如此長存。」

經文接著說，新天與新地「站在我面前」。「在我面前」（lefanai）與「內在」（**פנים**，penim）同根，因此指向^{הי}最內在的本質；人的激發無法到達這一層。然而，經文又說：「你們的後裔和你們的名也必如此長存。」

פני' זרעכם ושמכם הוא בחי' אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] והמשכה הנמשך ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא].
כי הנה המצות נק' בשם זריעה כמ"ש זורע צדקות.¹²² ועי"ז מצמיח ישועות בגילוי אלקות מבחי' ש"ע
[ש"ע (370)] נהורין כו'.

意思是：「你們的後裔和你們的名」代表由下而起的激發，以及藉著由下而起的激發所引發的下達。因為，誠命（**מצות**，mitzvos）被稱為「播種」，如經上所說：「祂播下公義的善行（**צדקות**，tzedakos）。」藉此，「祂使救恩萌發」，使源自三百七十道光明這一層次的^{הי}性顯現，等等。

「你們的後裔和你們的名」代表由下而起的激發，以及由此引發的下達。誠命被稱為「播種」，正如誦讀示瑪前的祝福所說：^{הי}「播下公義的善行，使救恩萌發」。就像種子一樣，誠命所結出的成果遠遠大於它自身；它帶來來自「三百七十道光明」的顯現——這是《光明篇》用來指稱極高層次的^{הי}之光的術語。

ושמכם הוא בחי' קבלת עומ"ש [עול מלכות שמים] ויעש דוד שם.¹²³

而「你們的名」是承擔服從^{ה'}之軛（קבלת עול，kabbalas ol）、接受天國王權的層面，[正如]「大衛（דוד）建立了名聲。」

「你們的名」是接受天國王權之軛，正如「大衛建立了名聲」——顯然，大衛因他的勝利而聲名遠揚；在此，大衛是王權的典範。

28 והנה כבר מבואר שבחי' שמים וארץ החדשים הוא גילוי מבחי' שאין אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מגעת

לשם כלל שגילוי זה יהי' [יהיה] לע"ל [לעתיד לבוא].

如今，已經說明，新天新地的層面（בחינה，bechinah），乃是從一個由下而起的激發（אתערותא דלתתא，isarus dilesata）完全無法到達的層面而來的顯現；這種顯現將在未來時代發生。

阿德莫爾哈扎肯重申：新天新地是未來的一種顯現，來自任何由下而起的激發都無法到達的層面。

וא"כ סד"א [סלקא דעתך אמינא] שהמשכה שע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] בתומ"צ [בתורה ומצות] בבחי' ארץ

ושמים שלנו רו"ש [רצוא ושוב] תהי' [תהיה] בטילה לגמרי מחמת גילוי העצום ההוא שמבחי' אשר אני עושה.

既然如此，人或許會以為，透過由下而起的激發，在妥拉與誡命（מצוות，mitzvos）中所引出的流注——也就是我們「地與天」、趨升（רצוא，ratzo）與回返（שוב，shov）的層面——將因那來自「我所造」這一層面的宏大顯現而全然被淹沒。

人或許會因此認為，我們現今的事奉——妥拉與誡命，以及我們所帶來的「地與天」、趨升與回返——在那壓倒性的顯現面前將被淹沒，失去一切意義。

לזה אמר כן יעמוד זרעכם ושמכם.¹²⁴ שגם בחי' זו דאתעדל"ת [דאתערותא דלתתא] יתעלה להיות עומדים

לפני בבחי' הפנימית ממש כמו בחי' שמים החדשים וארץ החדשה כו'.

為此，祂說：「你們的後裔和名號也將如此存立。」由下而起的激發這一層面也將被提升，真正站立在我面前，處於最內在的層面，正如新天新地的層面一樣，等等。

經文以「你們的後裔和名號也將如此存立」作答。我們由下而起的激發本身，也將被提升至「站立在我面前」，處於最內在的層面，正如新天新地一樣。

וכמ"ש הנה ישכיל עבדי¹²⁵ ירום ונשא וגבה מאד דהיינו עבדי הוא בחי' אתעדל"ת [אתערוטא דלתתא] בחי' לעבדה ולשמרה¹²⁶ כו'. הנה בחי' זו ממש תתעלה בעילוי אחר עילוי עד כי גבה מאד:

正如經上所說：「看哪，我的僕人必亨通；他必被舉高、被提升，並且極其高超。」也就是說，「我的僕人」是由下而起的激發這一層面，是「耕作它並守護它」這一層面，等等。這一層面本身將一層又一層地提升，直到「極其高超」。

以賽亞（ישעיהו）所說的「我的僕人必亨通……並且極其高超」，表達的也是同一點：「我的僕人」是由下而起的激發這一層面的事奉，如同亞當所受的使命：「耕作它並守護它。」這種事奉將不斷提升，直到「極其高超」。

在事奉中的實踐

人必須藉著在詩篇頌讚與示瑪祈禱中的沉思，喚起對^ה本身的渴望，超越世界中的一切，從而克服動物性靈魂（נפש הבהמית，nefesh habehamis）的遮蔽。這種渴望接著必須「回歸」，落實於妥拉學習和實際的誠命之中，並為此而活在身體裡。若有人為了享受本身而追求甚至是許可的享樂，卻絲毫不渴望^ה，他便是「在地之外」，並供養外殼（קליפה，kelipah）。而這種如今藉由由下而起的激發所完成的事奉，將永遠立於^ה面前。

討論問題

1. 為什麼物質界的天與地必須在妥拉和以色列中各有靈性的對應？兩者分別是什麼？
2. ^ה作為「君王」與作為「獨一者」之間的對比，如何塑造示瑪祈禱中的愛？
3. 為什麼祈禱中的奔馳只是回歸的準備？「不得不活著」如何表達這一點？
4. 如果奔馳屬於掙脫遮蔽的受造物，那麼^ה自身的流注中怎麼也會有奔馳？心跳與火焰說明了什麼？
5. 為什麼經文在將來把天置於地之前？「你的後裔和你的名必如此長存」對我們如今的事奉有何應許？

註記

第 1 段

1 כי כאשר השמים

此註指出，這裡所載的是同一篇論述的一份較早抄本，由米特勒雷貝（אדמו"ר הזקן）在阿爾特雷貝（אדמו"ר האמצעי）於 Va'eira 篇安息日宣講時記錄；讀者可據此對照最初記下的 maamar 用語。

KEHOT 註記

הנחת כ"ק אדה"א — בסה"מ תקס"ז ע' כז, נאמרה שבת פ' וארא. ראה לעיל בציונים לכ"ק אדמו"ר זי"ע. הגהות ביאורים וקיצורים באוה"ת כרך ג תעז, א (זהו הנדפס בלקו"ת שה"ש ג, ג). הסיום להגהות הנ"ל בכרך ו תתרמב, ב. ביאור בכרך ג תפא, ב (מלקו"ת לג"ס) תרפא, א. כרך ו תתרמג, א. תתרמד, ב. תתרמט, א. ראה נ"ך כרך ג' ע' א'רנא.

2 כי כאשר השמים

「我所造的新天新地怎樣立在我面前……你們的後裔和你們的名也必照樣立定。」整篇論述（מאמר, maamar）都在闡釋這節經文，並在結尾幾段再次回到這節經文。

Isaiah 66:22 כ"כ: כ"י

פי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה עמדים לפני נאם: ה' פן יעמד זרעכם ושםכם:

For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before Me, saith the L-RD, so shall your seed and your name remain.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישעי' טו, כב.

3 בשביל ישראל שנקראו ראשית

拉希（רש"י）依循眾賢者的解釋，說世界是為了妥拉而創造的，妥拉是「祂道路的首要之物」；世界也是為了以色列而創造的，以色列是「祂出產的首要之物」。

Rashi on Genesis 1:1:2 ב'א':א'א' על בראשית

בראשית ברא אין המקרא הזה אומר אלא דרשני, כמו שדרשוהו רבותינו בשביל התורה שנקראת ראשית דרכו (משלי ח), ובשביל ישראל שנקראו ראשית תבואתו (ירמיה ב'); ואם באת לפרשו כפשוטו, כך פרשוהו בראשית בריאת שמים וארץ, והארץ היתה תהו ובהו וחשך ויאמר אלקים יהי אור ולא בא המקרא להורות סדר הבריאה לומר שאלו קדמו, שאם בא להורות כך, הנה לו לכתב בראשונה ברא את השמים וגו' שאין לה ראשית במקרא שאינו דבוק ...

IN THE BEGINNING GOD CREATED — This verse calls aloud for explanation in the manner that our Rabbis explained it: G-d created the world for the sake of the Torah which is called (Proverbs 8:22) “The beginning of His (G-d’s) way”, and for the sake of Israel who are called (Jeremiah 2:3) “The beginning (ראשית) of His (G-d’s) increase”. If, however, you wish to explain it in its plain sense, explain it thus: At the beginning of the Creation of heaven and earth when the earth was ...

Pentateuch with Rashi's commentary by M. Rosenbaum and A.M. Silbermann, 1929-1934 (Public Domain) • Pentateuch with Rashi's

commentary by M. Rosenbaum and A.M. Silbermann, 1929-1934 (Public Domain)

4 בראשית... וארז"ל... בשביל ישראל... התורה שנק' ראשית

妥拉的開篇經文；本篇依據米德拉什，將第一個詞解讀為「為了首要之物（ראשית, reishis）」。

Genesis 1:1 א'א':א' בראשית

בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ:

In the beginning G-d created the heaven and the earth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

בראשית רבה א'ד:4 Bereshit Rabbah

”בראשית ברא אלקים” ששה דברים קדמו לבריאת העולם יש מהן שנבראו ויש מהן שעלו במחשבה להבראות. התורה והכנסא הכבוד נבראו תורה מנין שנאמר (משלי ח, כב): ”ה' קנני ראשית דרכו” כסא הכבוד מנין דכתיב (תהלים צג, ב): ”נכון כסאך מאז וגו'.” האבות וישראל ובית המקדש ושמו של משיח, עלו במחשבה להבראות האבות מנין שנאמר (הושע ט, י): ”כענבים במדבר וגו'” ישראל מנין שנאמר (תהלים עד, ב): ”זכור עדתך קנית קדם” בית המקדש מנין שנאמר (ירמיה יז, יב): ”כסא כבוד מרום מראשון וגו'” שמו של משיח מנין שנאמר (תהלים עב, יז): ...

“In the beginning, G-d created” – six items preceded the creation of the world; some of them were [actually] created, and some of them G-d contemplated creating, [though He did not actually do so]. The Torah and the Throne of Glory were created. Torah, from where is it derived? As it is stated: “The L-rd made me at the beginning of His way” (Proverbs 8:22). The Throne of Glory, from where is it derived? “Your throne stands firm from earliest time, [You are from eternity]” (Psalms 93:2). The patriarchs, Israel, ...

Wikisource Bereshit Rabbah (CC-BY-SA) • The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

Vayikra Rabbah 36:4 ל'ו:ד ויקרא רבה

KEHOT 註記

בראשית א, א. ראה ב"ר פ"א, ד. ויק"ר פל"ו, ד. רש"י ורמב"ן בראשית א, א. נתבאר בד"ה כי עמך מקור חיים ת"ש.

5 שמים וארץ הגשמיים

澤馬赫·策德克在 Or HaTorah 中對這些文字（「物質的天地」）作了註解。

KEHOT 註記

באוה"ת כרך ו תתרמד, ב יש הגה"ה לכאן.

第 2 段

6 למה נק' שמה ארץ שרצתה לעשות רצון קונה

關於「乾地稱為『地』（ארץ, eretz）」這句話，米德拉什問：為何稱作「地」（ארץ, eretz）？答案是：因為它奔

跑 (רצה , ratzsa) 去實行創造它的主的意願 (רצון , ratzon)。

Bereshit Rabbah 5:8 ח' ח' רבה ר' ח' ח' בראשית

ויקרא אלקים ליבשה ארץ - למה נקרא שמה ארץ שרצתה לעשות רצון קונה רבי נתן בשם ר' אחא ור' ברכיה בשם רבי יצחק אמר אני אל שדי אני שאמרתי לשמים וארץ די שאלמלא כן היו מותחים והולכין עד עכשיו ולמקוה המים קרא ימים א"ר יוסי ב"ר חלפתא והלא ים אחד הוא ומה ת"ל ימים אלא אינו דומה טעם דג העולה מעכו לעולה מצידון ולעולה מאספמיה:

"G-d called the dry land Earth, and the gathering of the waters He called Seas, and G-d saw that it was good" (Genesis 1:10). "G-d called the dry land Earth [erezt]." Why was it called erezt? It is because it hastened [ratzeta] to perform the will of its Maker. Rabbi Natan in the name of Rabbi Aḥa, and Rabbi Berekhya in the name of Rabbi Yitzḥak said: "I am G-d Almighty [shadai]" (Genesis 17:1) – I am the One who [she] said to the heavens and the earth: Enough [dai]. ...

Wikisource Bereshit Rabbah (CC-BY-SA) · The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

7

למה נקרא שמה ארץ

前一篇 maamar 在該處引用了同一則米德拉什：ארץ 源自 ארץ，意為「它奔跑去成就造物主的意願」；而 ארץ 由字母 א 與 ר 組成。它將口傳妥拉稱為「地」：人竭力確切掌握 ה' 的旨意，從下往上提升；而書寫妥拉則從上往下而來。

Bereshit Rabbah 5:7 ח' ח' רבה ר' ח' ח' בראשית

... א"ל הקדוש ברוך הוא אמר לה האריכי הרחיבי קבלי אוכלוסיד הה"ד (ישעיה נד) הרחיבי מקום אהלך למה כי ימין ושמאל תפרוצי וגו':

The way of the world is that a person empties a full vessel into an empty vessel. Can one, perhaps, pour a full vessel into a full vessel? The world in its entirety is all water, and yet you say "to one place"? But from here [we see] that a smaller space was able to contain a greater amount [than its size]. Kohelet and in Vayikra Rabba 19:9>. Similarly, "Moses and Aaron gathered the assembly [to the front of the rock]" (Numbers 20:10). It [the front of the rock] was ...

Wikisource Bereshit Rabbah (CC-BY-SA) · The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

KEHOT 註記

ב"ר ה, ז. וראה לעיל בהמאמר הקודם.

8

לי רץ וגם לי רצון

這條註釋指向阿爾特雷貝的另一篇論述，其中同樣把 רצתה 解作兼有奔跑與意願兩義；這是對該文字雙關的平行闡述。

KEHOT 註記

ראה סה"מ תקס"ה ח"ב ע' תשיב. אוה"ת כרך ג תפא, ב.

9

בכה ארוץ גדוד

大衛 (דוד) 在從仇敵手中拯救他之後所作的感恩之歌：「因你，我奔越一隊軍兵；藉著我的 אלקים，我躍過一道牆——顯然，靠著 ה' 的幫助，他衝過一隊軍兵，並攀越一道牆。這篇 maamar 將「在你裡面」(בך, bechah) 解作 ה' 自

身的本質，並將詩句的兩部分都看作靈魂奔騰 (רצוא , ratzo) 的不同階段 (第8段)。

II Samuel 22:30 כ"ב:ל' ח' ח' שמואל ב

כי בכה ארוץ גדוד באלקי אֲדֹלָג־שור:

For by Thee I run upon a troop; By my G-d do I scale a wall.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמואל-ב כב, ל.

第 3 段

10

והחיות רצוא ושוב

在戰車異象中，「活物 (חיות, chayos) 奔走往返，如閃電的景象。」這篇論述 (מאמר, maamar) 的全部討論，都是以這一對運動為基礎。

Ezekiel 1:14 ד"י:י"ח יחזקאל א'

והחיות רצוא ושוב כמראה הברק:

And the living creatures ran and returned as the appearance of a flash of lightning.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

יחזקאל א, יד.

11

שרפים עומדים ממעל לו

在以賽亞所見 ה' 坐在寶座上的異象中，「撒拉弗站在祂上方」，侍立於寶座旁。阿德莫爾哈扎肯 (זקן, Admor HaZaken) 引用「在祂的聖者臨在 (שכינה, Shechinah) 之上」這一解讀，作為天使超越自身位置而上升的另一個例子。

Isaiah 6:2 ב'ב:י"ד ישיעיהו ו'

שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד בשתים נכסה פניו ובשתים נכסה רגליו ובשתים יעופה:

Above Him stood the seraphim; each one had six wings: with twain he covered his face and with twain he covered his feet, and with twain he did fly.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישיע' ו, ב.

12

ממעל לשכינת'

阿爾特雷貝在那裡解釋，為何活物「大聲喧嚷」，而撒拉弗則「侍立」：活物仍感受到世界的實有 (יש, yesh)，領會世界的無自性時便會激烈奔動；撒拉弗卻完全感受不到世界的存在，因此侍立在「祂之上——即聖者臨在之上」。他把這點連結到讚美詩篇 (פסוקי דזמרה, Pesukei deZimra)，直到 Shema。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת ברכה צט, ד. מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ח ע' רטז. ובארוכה באוה"ת על נ"ך ישיע' ע' קנט ואילך. ובביאורי הזהר לכ"ק אדמו"ר האמצעי לפי אחרי עט, ב (בדף עה, א). ובביאורי הזהר לכ"ק אדמו"ר הצ"צ ע' שנו. בסה"מ תקס"ז ע' כח אינו מביא פסוק זה. וליתא עד שו"ה ית' — והנה בחי' הרצוא הזה הוא בק"ש.

第 4 段

13 ואל אישך תשוקתך

墮罪之後，**ה'**對夏娃（חוה）說的話：「你的渴望將歸向你的丈夫。」這篇論述（מאמר，maamar）將此應用於以色列會眾對**ה'**的渴望。

בראשית ג':ט"ז Genesis 3:16

אֶל-הָאִשָּׁה אָמַר הָרְבָּה אֲרֻבָּה וְהָרַגְתְּ בְּעֶצְבְּךָ בְּלֵדִי בָנִים וְאֶל-אִישְׁךָ תִּשְׁקָתְךָ וְהוּא יִמְשָׁל-בָּךְ:

Unto the woman He said: 'I will greatly multiply thy pain and thy travail; in pain thou shalt bring forth children; and thy desire shall be to thy husband, and he shall rule over thee.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית ג', טז.

14 וכן בחיי כללות נש"י . . להיות עם ודבר נפרד

這段文字抄錄於 Likkutei Torah（לקוטי תורה）。該處說明，王權是最低的層級，從無中賦予生命與存在；因為「沒有民眾，就沒有君王」，而民眾與君王彼此分立；所以王權被稱為「地」，眾靈魂也由此引出。

KEHOT 註記

נעתק גם בלקו"ת במדבר ה, ב.

15 מחדש בטובו

誦讀示瑪（「聽」，שמע，Shema）之前的祝福說，**ה'**「以祂的良善，每日持續更新創造之工」；阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）引用這些話，作為沉思的主題。

Siddur Ashkenaz, Weekday, Shacharit, Blessings of the Shema, First Blessing before Shema 8, אשכנז

ימי חול, תפילת שחרית, ברכות קריאת שמע, יוצר אור ח'

לֹאֵל בְּרוּךְ נְעִימוֹת יִתְּנוּ. לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם זְמֵרוֹת יִאֲמְרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יִשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבָדוּ פוֹעֵל גְּבוּרוֹת. עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת. בַּעַל מִלְחָמוֹת. זוֹרֵעַ צִדְקוֹת. מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת. בּוֹרֵא רְפוּאוֹת. נוֹרָא תְהִלּוֹת. אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת: הַמַּחְדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל-יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית: בְּאֵמֹר לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדִלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: אוֹר חֲדָשׁ עַל-צִיּוֹן תֹּאמִיר וְנִזְכָּה כָּלנוּ מִתְּרָה לְאוֹרוֹ: בְּרוּךְ אַתָּה ה' יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

To the Blessed Almighty, they offer pleasant melodies; to the King, the Almighty, [Who is] living and enduring, they utter hymns and make praises heard. For He alone is the Performer of mighty deeds, Maker of new things; Master of battles, Sower of acts of righteousness, Deuteronomy 3:6 Causer of deliverance to sprout forth; Creator of cures. Awesome in praise, Master of wonders, He renews in His goodness, each day, continuously, the work of creation, as it is said: "[Give thanks to Him] Who makes the great luminaries," for His kindness ...

The Metsudah siddur, 1981 (CC-BY) • Translation based on the Metsudah linear siddur, by Avrohom Davis, 1981 (CC-BY)

16 ולאבה את ה'

摩西（משה）對以色列的囑咐：「要愛（הי）你的——**ה'**，並要緊緊依附於祂，因為祂是你的生命。」這表明，

愛與依附源於認知到**ה'**是自己的生命。

Deuteronomy 30:20 דברים ל':כ'

לְאַהֲבָה אֶת-ה' אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ וּלְדַבְּקָה-בּוֹ כִּי הוּא חַיִּיד וְאַרְךָ יָמֶיךָ לְשִׁבְתָּ עַל-הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר:

to love the L-RD thy G-d, to hearken to His voice, and to cleave unto Him; for that is thy life, and the length of thy days; that thou mayest dwell in the land which the L-RD swore unto thy fathers, to Abraham, to Isaac, and to Jacob, to give them.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דברים ל, כ.

第 5 段

17 רוממות אל בגרונם

詩篇作者描繪敬虔者口中有「對**ה'**的頌讚，手中有雙刃之劍」，用以向列國施行報復。這篇 maamar 將誦唱詩篇（פסוקי דזמרה，Pesukei deZimra）的讚美本身解讀為那把「劍」。

Psalms 149:6 תהילים קמ"ט:ו'

רִומְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְתָרַב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם:

Let the high praises of G-d be in their mouth, And a two-edged sword in their hand;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קמט, ו.

18 לעשות נקמה

「向列國施行報復」——此處理解為劈開遮蔽**ה'**之性的屏障（第17段後文則指制伏動物性靈魂（נפש הבהמית，nefesh habehamis）與身體）。

Psalms 149:7 תהילים קמ"ט:ז'

לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכַחַת בְּלֹאמִים:

To execute vengeance upon the nations, And chastisements upon the peoples;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

19 אך כדי . . צריך הוא

策馬赫·策德克指出，「若要達到這一點」似乎重複了剛才所說的內容（即讚頌經文藉由斬開隔幕，為十八祝福作準備）；他解釋說，此處阿德莫爾·哈扎肯補充指出，讚頌經文也為示瑪作準備，因為 **רצוא** 發生在示瑪之中。

KEHOT 註記

ראה אוה"ת פ' בראשית כרך ו הגהות לד"ה כי כאשר השמים סעו א' שלכאורה יש כאן כפל לשון דכבר אמר שפסוד"ז הוא הכנה בלבד לשמו"ע לקרוע המסכים כו', אם כן מה בא לחדש שנית באמרו אך כדי כו' צריך הוא כו', אך הענין הוא דכאן בא לומר, שפסוד"ז הוא הכנה לק"ש כי בחי' הרצוא הוא בק"ש כנ"ל.

בראשית כה, כג. מגילה ו, א.

20

ברוך שאמר והיה העולם

這是詠唱詩篇的開篇祝禱，讚美 ה'「一說，世界便形成」；其中包括「獨一者、世界的生命、君王」這幾個詞。

Siddur Ashkenaz, Weekday, Shacharit, Pesukei Dezimra, Barukh She'amar 2 תפילת ימי חול, פסוקי דזמרה, ברוך שאמר ב' שחרית, פסוקי דזמרה, ברוך שאמר ב'

ברוך שאמר והיה העולם. ברוך הוא. ברוך עושה בראשית. ברוך אומר ועושה. ברוך גוזר ומקיים. ברוך מרחם עליהם. ברוך מרחם על-הבריות. ברוך משלם שכר טוב ליראיו. ברוך חי לעד וקים לנצח. ברוך פודה ומציל. ברוך שמו. ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם האל האב הרחמן המהלל בפי עמו מושב ומפאר בלשון חסידיו ועבדיו ובשירי דוד עבדך. נהלך ה' אלקינו בשבחחות ובזמירות וגדלך ונשבחך ונפאריך ונזכיר שמך ...

Blessed is He Who spoke, and the world came into being, blessed is He; blessed is He Who maintains the creation; blessed is He Who says and does; blessed is He Who decrees and fulfills; blessed is He Who has compassion on the earth; blessed is He Who has compassion on the creatures; blessed is He Who rewards well those who fear Him, blessed is He Who lives forever and exists eternally; blessed is He Who redeems and saves blessed is His Name. Blessed are You, Adonoy, our G-d, King ...

The Metsudah siddur, 1981 (CC-BY) • Translation based on the Metsudah linear siddur, by Avrohom Davis, 1981 (CC-BY)

21

שלאום מלאום יאמץ וכשזה קם

ה' גאלינו (רבה) , 她腹中的雙胞胎是「一個民族將勝過另一個民族」；這篇 maamar 將此應用於具有 ה' 性質的靈魂 (נפש האלקית , nefesh Elohis) 與動物性靈魂。

Genesis 25:23 בראשית כ"ה:כ"ג

ויאמר ה' לה שני גוים בבטןך ושני לאמים ממעך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר:

And the L-RD said unto her: Two nations are in thy womb, And two peoples shall be separated from thy bowels; And the one people shall be stronger than the other people; And the elder shall serve the younger.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

Megillah 6a:17-18 מגילה ו' א:י"ז-י"ח

רב נחמן בר יצחק אמר מהבא: "ולאום מלאום יאמץ". ואמר רבי יצחק, מאי דתבין: "ויתן רשע בל למד צדק". אמר יצחק לפני הקדוש ברוך הוא: רבנו של עולם, ויתן עשו. אמר לו: רשע הוא! אמר לו: "בל למד צדק". אמר לו: "בארץ נכוחות ועול". אמר לו: אם כן, "בל יראא גאות ה'".

R. Nahman b. Yitzchak derived the same lesson from here: "And the one nation shall be stronger than the other nation" (Genesis 25:23). R. Yitzchak also said: What is the meaning of what is written, "Let favor be shown to the wicked, yet will he not learn righteousness" (Isaiah 26:10)? Isaac said before the Holy One, blessed be He: Master of the Universe, let mercy be shown to Esau. He replied: He is wicked. He said to Him: "He has not learned righteousness." He replied: "In the land of uprightness ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Daf Shevui (CC0)

KEHOT 註記

22

וכשזה קם

拉希 (רש"י) 解釋，兩者絕不會同時興盛：「這一興起時，那一方就衰落。」

Rashi on Genesis 25:23 רש"י על בראשית כ"ה:כ"ג

מלאם יאמץ. לא ישוו בגדלה, כשזה קם זה נופל, וכן הוא אומר אמלךה התרבה (יחזקאל כ"ו), לא נתמלכה צור אלא מחרבנה של ירושלים: SHALL BE STRONGER THAN THE OTHER RACE — They will never be equally great at the same time: when one rises the other will fall. Thus it says, (Ezekiel 26:2) "[Because Tyre (colonised by Esau) says about Jerusalem] I shall be filled with her that is laid waste" — Tyre became full (powerful) only through the ruin of Jerusalem (Megillah 6a).

Pentateuch with Rashi's commentary by M. Rosenbaum and A.M. Silberman, 1929-1934 (Public Domain) • Pentateuch with Rashi's commentary by M. Rosenbaum and A.M. Silberman, 1929-1934 (Public Domain)

23

הרצוא בשעת ק"ש . . . השוב דש"ע

在那裡，示瑪及其祝福——「坐著祈禱」——是 רצוא：一種由下而上的愛（「上揚之印」），它將光引入流溢界（אצילות，Atzilus）的器皿中，如同手摺經匣。十八祝禱以鞠躬並低聲誦念，是自我消融（ביטול，bittul）與 שוב（「由下而來的下沉之印」）；它引下無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）在十個屬性之上的顯現，如同頭部經匣。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת שה"ש מז, א. שער האמונה לאדה"א עז, ב.

24

שבדבור א' בלבד נתהוו שמים וארץ

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

אבות ה, א.

25

בישתבח מלך יחיד חי העולמים

《Yishtabach》(ישתבח) 是詠唱詩篇的結尾，最後稱 ה' 為「君王……世界的生命」（阿爾特雷貝的文本讀作「君王、獨一者、世界的生命」）。

Siddur Ashkenaz, Weekday, Shacharit, Pesukei Dezimra, Yishtabach סידור אשכנז, ימי חול, תפילת שחרית, פסוקי דזמרה, ישתבח

ישתבח שמך לעד מלכנו. האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ. כי לך נאה ה' אלקינו ואלקי אבותינו. שיר ושבתה הלל וזמרה. עז וממשלה. נצח גדלה וגבורה. תהלה ותפארת. קדשה ומלכות. ברכות והודאות מעתה ועד-עולם. ברוך אתה ה' אל מלך גדול בתשבחות. אל ההודאות אדון הנפלאות הבורך בשירי זמרה. מלך אל חי העולמים.

Praised be Your Name forever, our King, Almighty the great and holy King in heaven and on earth. For to You it is fitting [to offer] Adonoy, our G-d, and G-d of our fathers, song and praise, glorification and hymns, [to proclaim Your] strength and dominion, victory, grandeur, and might, praise and glory, holiness and sovereignty, blessings and thanksgivings, from now and forever. Blessed are You, Adonoy, Almighty, King [Who is] great in [our] praise Almighty, of [to Whom]

34

אחת היא יונתי

「她是唯一的，我的鴿子，我的全美者；她在母親眼中也是唯一的。」以色列會眾被稱為「一」，因為她承受 ה' 的獨一性。

Song of Songs 6:9 ט'ו: השרים ו'

אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה ברה היא לילדה ראוה בנות ויאשרוה מלכות ופילגשים ויהללוה:

My dove, my undefiled, is but one; She is the only one of her mother; She is the choice one of her that bore her. The daughters saw her, and called her happy; Yea, the queens and the concubines, and they praised her.

Miqrā according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שה"ש ו, ט.

第 8 段

35

אחת היא לאמה

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

המשך הפסוק אחת היא יונתי.

36

אחת היא לאמה

「她是唯一的，我的鴿子」的續句是：「她在母親眼中是唯一的。」本篇 maamar 將此解讀為：靈魂一心只願依附於 ה'。

Song of Songs 6:9 ט'ו: השרים ו'

אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה ברה היא לילדה ראוה בנות ויאשרוה מלכות ופילגשים ויהללוה:

My dove, my undefiled, is but one; She is the only one of her mother; She is the choice one of her that bore her. The daughters saw her, and called her happy; Yea, the queens and the concubines, and they praised her.

Miqrā according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

37

בכה ארוץ גדוד

大衛（דוד）的感恩之歌：「因為藉著你，我奔過一隊軍兵；藉著我的 ה'，我躍過城牆」——顯然是說，靠著 ה' 的幫助，他衝過一隊軍兵，攀越一道城牆。本篇 maamar 將 בך（bechah）解作「在你裡面」，即 ה' 的本質：靈魂因渴慕祂而越過天使的「軍隊」，並躍過環繞之光的「牆垣」。

II Samuel 22:30 כ"ב:ל' שמואל ב

כי בכה ארוץ גדוד באלקי אדלג-שור:

For by Thee I run upon a troop; By my G-d do I scale a wall.

Miqrā according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

38

אלף אלפין ישמשוניה ורבו רבבו קדמוהי יקומו

但以理（דניאל）所見異象中，有無數天使事奉 ה'；此處將他們認作靈魂所越過的那支「軍隊」。

Daniel 7:10 י"ז: דניאל

נהר דינור נגד ונפק מוקדמוהי אלף אלפין ישמשוניה ורבו רבבו קדמוהי יקומו דינא יתב וספרין קתיחו:

A fiery stream issued And came forth from before him; thousand thousands ministered unto him, And ten thousand

times ten thousand stood before him; The judgment was set, And the books were opened.

Miqrā according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

39

ע"פ ורב כח ולתבונתו אין מספר

這就是阿德·הוקן此處提到的、講解「祂大有能力，祂的理解無可計數」的講論；該處追溯每一支天使軍旅的根源，指出它們源於流溢界的六個情感屬性。

KEHOT 註記

סידור עם דא"ח ס, א ואילך. וראה בליקוט פי לאגה"ק סי' כ בתחלתו.

40

ורב כח לתבונתו אין מספר

「我們的主偉大，力量浩大；祂的悟性無可計量。」阿爾特雷貝（אדמו"ר הוקן）指出，另一篇講解此節的 maamar，追溯天使隊伍的根源至流溢界（אצילות, Atzilus）。

Psalms 147:5 ה'ז:קמ"ז תהילים

גדול אדונינו ורב-כח לתבונתו אין מספר:

Great is our L-rd, and mighty in power; His understanding is infinite.

Miqrā according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

41

בנות צעדה

雅各（יעקב）祝福約瑟（יוסף）時說：「女兒們大步行於牆上（שור, shur）。」這表明，שור 的意思是「牆」。

Genesis 49:22 כ"ב:מ"א בראשית

בן פרת יוסף בן פרת עלי-שור: בנות צעדה עלי-שור:

Joseph is a fruitful vine, A fruitful vine by a fountain; Its branches run over the wall. .

Miqrā according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית מט, כב.

42

אדון הנפלאות

〈願受讚頌〉（ישתבח, Yishtabach）稱 ה' 為「奇事之主」；阿爾特雷貝在別處提及自己對這一語句的解釋。

Siddur Ashkenaz, Weekday, Shacharit, Pesukei

Dezimra, Yishtabach סידור אשכנז, ימי חול, תפילת שחרית, פסוקי דמורה, ישתבח

ישתבח שמך לעד מלפנו. האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ. כי לך נא ה' אלקינו ואלקי אבותינו. שיר ושבחה הלל וזמרה. עז וממשלה. נצח גדלה וגבורה. תהלה ותפארת. קדשה ומלכות. ברכות והודאות מעתה ועד-עולם. ברוך אתה ה' אל מלך גדול בתשבחות. אל ההודאות אדון הנפלאות הבורר בשירי זמרה. מלך אל חי העולמים.

Praised be Your Name forever, our King, Almighty the great and holy King in heaven and on earth. For to You it is fitting [to offer] Adonoy, our G-d, and G-d of our fathers, song and praise, glorification and hymns, [to proclaim Your] strength and dominion, victory, grandeur, and might, praise and glory, holiness and sovereignty, blessings and thanksgivings, from now and forever. Blessed are You, Adonoy, Almighty, King [Who is] great in [our] praise Almighty, of [to Whom we offer our] thanksgiving, Master of [Whom we praise for His] ...

The Metsudah siddur, 1981 (CC-BY) · Translation based on the Metsudah linear siddur, by Avrohom Davis, 1981 (CC-BY)

43

עשה פלא

「誰能像祢……行奇事？」——在 ה' 面前，「奇事」不過是「作為」而已。

Exodus 15:11א"י: שמות

מִי־כַמֶּכֶה בְּאֵלֶם ה' מִי כַמֶּכֶה נְאֻדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תִהְיֶה עֲשֵׂה פֶלֶא:

Who is like unto Thee, O L-RD, among the mighty? Who is like unto Thee, glorious in holiness, Fearful in praises, doing wonders?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

44

ואדלג שור . . וז"ש מי לי בשמים

Tzemach Tzedek (הצמח צדק) 在該處提及這段文字，並指出在 maamar 「Ki ka' asher hashamayim hachadashim」(他引作 Likkutei Torah，創世篇) 中，「越過城牆」被解釋為「我在天上有誰呢？」

KEHOT 註記

באזה"ת שה"ש כרך א ע' 107 מצייין לכאן. ושם "ובד"ה כי כאשר השמים החדשים בלקו"ת פ' בראשית פ"י מדלג שור היינו כמ"ש מי לי בשמים."

45

מי לי בשמים

詩篇作者亞薩 (אסף) 對 ה' 說：「我在天上有誰呢？除祢以外，我在地上也一無所慕。」本篇 maamar 將「天上」和「地上」解讀為環繞之光與內在之光；靈魂將兩者都越過。

Psalms 73:25ה'ג:כ"ה: תהילים

מִי־לִי בַשָּׁמַיִם וְעַמָּה לֹא־תַפְצְתִּי בָאָרֶץ:

Whom have I in heaven but Thee? And beside Thee I desire none upon earth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים עג, כה.

46

שו"ה אותם — ממש בעצמותך

Tzemach Tzedek 對從「它們」到「真正處於祢的本體之中」這段文字作了註釋。

KEHOT 註記

באזה"ת כרך ו תתרמה, א. יש הגה"ה לכאן.

第 9 段

47

למהוי אחד באחד

在《Zohar (זהר)》論述安息日 (שבת, Shabbos) 奧秘的段落中，下層的合—與上層的合—相結合，「成為與那唯一者合而為一」。

Zohar II, 135אח"ב קלה,

KEHOT 註記

אח"ב קלה, א.

48

אני ה' אלהיכם

示瑪祈禱 (שמע, Shema) 的最後一節：「我是 ה'，你們的 אלקים。」

Numbers 15:41א"מ: במדבר

אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לְכֶם לֵאלֹהִים:

אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם:

I am the L-RD your G-d, who brought you out of the land of Egypt, to be your G-d: I am the L-RD your G-d.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 10 段

49

ותורה אור

「因為誡命 (מצוה, mitzvah) 是燈，妥拉 (תורה, Torah) 是光。」妥拉是光，誡命則是它的器皿。

Proverbs 6:23ג"כ: משלי

כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹר וְדָרָךְ חַיִּים תּוֹכַחֲתוֹ מוֹסֵר:

For the commandment is a lamp, and the teaching is light, And reproofs of instruction are the way of life;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי ו, כג.

50

אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסף

以利戶 (אליהוא) 的講論，按字面意思是：若 ה' 把心意放在人身上，並將人的靈與氣息收回歸於自己，一切血肉之軀都會滅亡。Chassidus 將其解讀為：當人把心意轉向 ה' (由下而起的激發 (אתערותא דלתתא, isarus dilesata))，便將祂的靈收聚到他身上 (由上而起的激發 (אתערותא דלעילא, isarus dileila))。

Job 34:14ד"י: איוב

אִם־יִשִּׁים אֱלֹהֵי לְבוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֵאָסֵף:

If He set His heart upon man, If He gather unto Himself his spirit and his breath;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 11 段

51

בע"כ אתה חי

Kehot 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

אבות ד, כב.

52

בע"כ אתה חי

「你是身不由己地活著」——此處解作：靈魂經歷向上奔馳 (אתה, ratzo) 之後，為了履行誡命 (מצוות, mitzvot) 而返回身體。

Pirkei Avot 4:22ב"כ: משנה אבות ד

הוא ה'ה אומר, הילודים למות, והמתים להחיות, לדון. לידע להודיע ולהודיע שהוא אל, הוא היוצר, הוא הבורא, הוא המבין, הוא הדן, הוא עד, הוא בעל דין, והוא עתיד לדון. ברוך הוא, שאין לפניו לא עולה, ולא שבתה, ולא משוא פנים, ולא מקח שחד, שהכל שלו. וידע שהכל לפי התשובה. ואל יבטיח ויך שהשואל בית מגוס לה, שעל כרחק אתה נוצר, ועל כרחק אתה נולד, ועל כרחק אתה חי, ועל כרחק אתה מת, ועל כרחק אתה עתיד לתן ...

He used to say: the ones who were born are to die, and the ones who have died are to be brought to life, and the ones brought to life are to be judged; So that one may know, make known and have the knowledge that He is G-d, He is the designer, He is the creator, He is the discerner, He is the judge,

He the witness, He the complainant, and that He will summon to judgment. Blessed be He, before Whom there is no iniquity, nor forgetting, nor ...

Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

53

בכל לבבך

「盡你的心、盡你的靈魂」——此處分別解作向上奔馳（שוב，shov）與回返（רצוא，ratzo）。

Deuteronomy 6:5 ו'ה'ה' דברים

וְאָהַבְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדְךָ:

And thou shalt love the L-RD thy G-d with all thy heart, and with all thy soul, and with all thy might.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 12 段

54

צרורה בצרור החיים

亞比該（אביגיל）祝福大衛（דוד），願他的靈魂與「繫在生命之束中」；此處所說的「生命之束」，就是包覆靈魂的誡命（מצוות，mitzvos）。

I Samuel 25:29 שמואל א כ"ה:כ"ט

וַיָּקָם אָדָם לְרֹדְפָה וּלְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשׁוֹ וְהִנֵּה נָפֶשׁ אֲדֹנָי צָרוּרָה בְּצָרוֹר הַחַיִּים אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְאֵת נַפְשְׁךָ וְקִלְעֹנָה בְּתוֹךְ כָּף הַקֶּלֶעַ:

And though man be risen up to pursue thee, and to seek thy soul, yet the soul of my lord shall be bound in the bundle of life with the L-RD thy G-d; and the souls of thine enemies, them shall he sling out, as from the hollow of a sling.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמואל א כה, כט.

55

צרורה בצרור החיים

塔木德（תלמוד，Talmud）將這段經文應用於義人的靈魂；這些靈魂被珍藏在榮耀寶座之下。

Shabbat 152b:6–7 ב'ו'ז'ז'–ב'ו'ז'ז' שבת

אף הקדוש ברוך הוא, על גופן של צדיקים אומר: "בא שלום ונוחו על משכבותם", ועל נשמתו הוא אומר: "והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים". על גופן של רשעים הוא אומר: "אין שלום אמר ה' לרשעים", ועל נשמתו הוא אומר: "ואת נפש אויביך קלענה בתוך כף הקלע". תניא, רבי אליעזר אומר: נשמתן של צדיקים גנוזות תחת כסא הכבוד, שנאמר: "והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים". ושל רשעים זוממות והולכות, [ומלאך אחד עומד בסוף ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

56

התורה . . שנק' מזון

塔木德把「糧食的支柱」（《以賽亞書》3:1）解釋為塔木德的博學者；這是托拉（תורה，Torah）被稱為食物的一個例子。

Chagigah 14a י"ד חגיגה

Bereshit Rabbah 43:7 מ"ג:ז' ראשית רבה

ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ ממי קנאו? רבי אבא בשם רב כהנא ור' יצחק רבי אבא אמר: כאינו דאמר: פלו, עינוהו יאי, שעריה יאי. אמר רבי יצחק: היה מקבל את העוברים ואת

כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה וגו'

השבים, ומשהיו אוכלים ושותין היה אומר להן: ברכו! והן אומרים לו: מה נאמר? והוא אומר להם: אמרו, ברוך אל עולם שאכלנו משלו! אמר לו הקב"ה: אני, לא היה שמי ניכר לבריותי, והכרת אותי בבריותי, מעלה אני עליך כאילו אתה שותף עמי בבריותו של עולם, הה"ד (בראשית יד): קונה שמים וארץ:

"He blessed him, and he said: Blessed is Abram to G-d, the Most High, Maker of heavens and earth" (Genesis 14:19).

"He blessed him, and he said: Blessed is Abram to G-d, the Most High, Acquirer of heavens and earth" – from whom did He acquire them? Rabbi Abba in the name of Rav Kahana and Rabbi Yitzhak, Rabbi Abba said: It is like a person who says: The eyes of so-and-so are fair, his hair is fair.- does not refer to acquisition, but to one's fixing and perfecting something that ...

Daat Bereshit Rabbah (Public Domain) • The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

KEHOT 註記

ראה חגיגה יד, א. ב"ר מג, ז.

57

עושה אור כשלמה

詩篇作者讚美 ה', 說祂「以光為衣裳[披裹自己]」；此處的光就是托拉，因此托拉也就是一件衣裳。

Psalms 104:2 תהילים ק"ד:ב'2

עֹשֶׂה־אֹר כְּשֶׁלֶמָה נוֹשֵׂה שָׁמַיִם כְּרִינָה:

Who coverest Thyself with light as with a garment, who stretchest out the heavens like a curtain;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קד, ב.

58

ע"פ כי ביום הזה יכפר

在那篇論述中，妥拉是 ה' 自身的「衣裳」（「祂的衣袍潔白如雪」）：思想與言語是靈魂的衣裳，因此，將自己的思想與言語披上妥拉衣裳的人，也就披上了 ה' 的衣裳，好比兩人共披一件祈禱披巾（טלית，tallis）。本頁則透過降自上方的喜悅，說明「這就是妥拉的道路……你在今世有福了」這句話：這喜悅降臨在謙卑且處於自我消融（ביטול，bittul）狀態的人身上。

KEHOT 註記

לקו"ת אחרי כז, ג.

59

כי ביום הזה יכפר

「因為在這一曰，祂要為你們贖罪」——這是阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）另一篇講論所依據的經文。

Leviticus 16:30 ויקרא ט"ז:ל'30

כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יִכָּפֵר עֲלֵיכֶם לְשָׁרָה אֶתְכֶם מִכָּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ:

For on this day shall atonement be made for you, to cleanse you; from all your sins shall ye be clean before the L-RD.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

60

כך היא דרכה של תורה כו' אשריך ושוב לך

「這就是托拉之道……你在今世有福，在來世也有益處。」

Pirkei Avot 6:4 מושנה אבות ו'4:6

כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל, ומים במשורה תשתה, ועל הארץ תישן, ותיי צער תחיה, ובתורה אתה עמל, אם אתה עשה כן,

(תהלים קכח) אֲשֶׁרִיד וְטוֹב לִי. אֲשֶׁרִיד בְּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹב לִי לְעוֹלָם

הַבָּא:

Such is the way [of a life] of Torah: you shall eat bread with salt, and rationed water shall you drink; you shall sleep on the ground, your life will be one of privation, and in Torah shall you labor. If you do this, “Happy shall you be and it shall be good for you” (Psalms 128:2): “Happy shall you be” in this world, “and it shall be good for you” in the world to come.

Torat Emet 357 (Public Domain) · Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

61

ע"פ וראיתם אותו וזכרתם

在那篇論述衣角穗的論述中，實踐性的誡命屬於環繞之光的層面，也是「衣裳」（מקיף, makif; לבוש, levush）；它們被稱為「（הי）的誡命」，因為它們不像愛與敬畏（אהבה ויראה, ahavah v'yirah）那樣成為人的自身存在；藉著這些誡命，甚至人的愛與敬畏也得以提升，納入環繞之光中。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת שלח מד, ב.

62

וראיתם אותו וזכרתם

關於佩戴衣角穗子（ציצית, tzitzis）的誡命：「你們看見它，就要記念」；這是此處所引另一篇講論的主題。

Numbers 15:39 במדבר ט"ו:ל"ט

וְהָיָה לָכֵם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת ה' וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶּם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם:

And it shall be unto you for a fringe, that ye may look upon it, and remember all the commandments of the L-RD, and do them; and that ye go not about after your own heart and your own eyes, after which ye use to go astray;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 13 段

63

השמים כסאי

「諸天是我的寶座，地是我的腳凳」——這句經文是前一篇 maamar 的核心，此處將它解讀為回返（שוב, shov）與奔馳（רצוא, ratzo）。

Isaiah 66:1 ישעיהו ס"ו:א

כֹּה אָמַר ה' הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ קֶדֶם רַגְלִי אֵינִיָּה בֵּית אֲשֶׁר תִּבְנוּלִי וְאֵינִיָּה מְקוֹם מְנוּחָתִי:

Thus saith the L-RD: The heaven is My throne, and the earth is My footstool; where is the house that ye may build unto Me? And where is the place that may be My resting-place?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע"י ס, א.

64

ברא כרעא דאבוה

前一篇 maamar 稱以色列會眾為「הי」的「腳」（「兒子是父親之腿」）：腳把頭部承載到它想去之處；在從下方向上升起的回返之光中，最低的層面成為最高的層面，也就是「它們的終點嵌入它們的起點」。

KEHOT 註記

נסמן לעיל א, ב.

65

כרעא דאבוה

《塔木德》稱繼承人為「他父親的腿」，「兒子是父親的腿」這句話便源於此。

Eruvin 70b:2-3 עירובין ע' ב:ב-ג

או דלמא: יורש כרעיה דאבוה הוא? אמר לקה: אני אומר מבטל, והני דבי שמואל תנו אין מבטל. איתיביה: זה הקלל, כל שמוטר למקצת שבת — הותר לכל השבת, וכל שנאסר למקצת שבת — נאסר לכל השבת חוץ ממבטל רשות.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

66

אם תשיב משבת רגלך

以賽亞呼籲人尊崇安息日：「若因安息日而轉開你的腳」——顯然是指在安息日不追逐自己的事務；此處則將安息日（שבת, Shabbos）與「腳」相連。

Isaiah 58:13 ישעיהו נ"ח:י"ג

אם־תָּשִׁיב מִשַּׁבַּת רַגְלְךָ עֲשׂוֹת חֲפָצְךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲגָלָה לְקִדּוּשׁ ה' מִכְבֵּד וְכִבְדָּתוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרָכָיִךְ מִמִּצּוֹא חֲפָצְךָ וְדַבַּר דָּבָר:

If thou turn away thy foot because of the sabbath, From pursuing thy business on My holy day; And call the sabbath a delight, And the holy of the L-RD honourable; And shalt honour it, not doing thy wonted ways, Nor pursuing thy business, nor speaking thereof;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע"י נח, ג.

67

דארץ . . גרגיר חרדל . . לגבי השמים

米特勒雷貝（אדמו"ר האמצעי）的《Torah Chaim》（תורה）討論大地相對於諸天如芥菜籽的比喻；此註指出該處，作為第12段此比喻的平行論述。

KEHOT 註記

ראה תו"ח בראשית נא, ד ובהנסמן במ"מ שם.

68

הג' יו"ט נק' ג' רגלים

該處說，以色列的眾靈魂稱為「兒子」（בנים, banim），成為「建造者」（בונים, bonim），如同腳從下向上、又從上向下承載頭部，將口傳妥拉（王權, מלכות, Malchus），即「新娘」提升至書寫妥拉（智慧, חכמה, Chochmah），即「新郎」。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת להאריז"ל ס"פ משפטים, לקו"ת פ' ברכה צד, ג. ד"ה נחמו נחמו תרכ"ו.

69

ג' רגלים

「一年中，你要為我慶祝三個節期（רגלים, regalim）」——節期被稱為「腳」。

Exodus 23:14 שמות כ"ג:יד

שְׁלֹשׁ רַגְלִים תַּחֲגֵל לִי בַשָּׁנָה:

Three times thou shalt keep a feast unto Me in the year.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 14 段

70

ואתה קדוש

詩人身陷困境而呼求，回想道：「你這位聖者，安坐在以色列的讚美之上。」（「安坐」的原文是 יושב (yoshev)，字面意為「坐著」。）這篇 maamar 將「坐著」解讀為：以色列的讚美引動הי下降。

Psalms 22:4: כ"ב:ד' תהלים

ואתה קדוש יושב תהלות ישראל:

Yet Thou art holy, O Thou that art enthroned upon the praises of Israel.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים כב, ד.

71

שהקב"ה יושב ועוסק בתורה

塔木德描述 הי一日中的前三個時辰：קב"ה (Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」)，坐著專心研習妥拉。

Avodah Zarah 3b:7: ג' ב:ד' עבודה זרה

איני? והא אָמַר רב יהודה אָמַר רב: שְׁתִּים עֶשְׂרֵה שְׁעוֹת הָיוּ הַיּוֹם, שֶׁלֹּשׁ הָרִאשׁוֹנוֹת — הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, שְׁנִיּוֹת — יוֹשֵׁב וְזוֹ אֶת כָּל הָעוֹלָם כּוֹלֵל, שְׁלִישִׁית שְׁנוֹתֶינִי עוֹלָם כְּלִיָּה — עוֹמֵד מִכְסָּא דְדִין וְיוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים,

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

ע"ז ג, ב.

第 15 段

72

שנק' התפלה סולם

《Zohar》將雅各的梯子解讀為祈禱（Kehot 註釋引述此處，並同時參照《Tikkunei Zohar》（תיקוני זהר）45）。

Tikkunei Zohar, Tikkun 45 תקוני תיקון מה

Zohar I, 266b: זח"א רסו, בבב

KEHOT 註記

ת"ז תי' מה, וראה זח"א רסו, ב. זח"ג שו, ב. ראה באוה"ת ויצא כרך ה תתמ, ב ואילך. וראה לקמן פח, א.

73

סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה

雅各（יעקב）前往哈蘭途中所作的夢：「一座梯子立在地上，梯頂直達天上」；《Zohar》（זהר）將此解讀為祈禱。

Genesis 28:12: כ"ח:י"ב בראשית

וַיַּחְלֹם וַיְהִי סֹלָם מֻצָּב אֶרֶצָה וְרֹאשׁוֹ מֵגִיעַ הַשָּׁמַיְמָה וַיְהִי מַלְאָכֵי אֱלֹקִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ:

And he dreamed, and behold a ladder set up on the earth, and the top of it reached to heaven; and behold the angels of G-d ascending and descending on it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

74

לחד מ"ד דארץ קדמה

希列學派（בית הלל）主張先創造大地，然後創造諸天；其根

據是「在 ה' אלקים 創造大地與諸天之日」。

Chagigah 12a: י"ב חגיגה

KEHOT 註記

חגיגה יב, א.

75

אם ישים אליו לבו

由下而起的激發（אתערותא דלתתא isarus dilesata）（「若他將心意轉向祂」）先於由上而起的激發（אתערותא דלעילא isarus dileila）（「祂的靈……祂將其收歸於自己」）。

Job 34:14: י"ד:ל"ד איוב

אם-ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו ואספ:

If He set His heart upon man, If He gather unto Himself his spirit and his breath;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 16 段

76

ואשים דברי בפך

「我已將我的話放在你口中，並以其手的蔭影遮蔽你，為要栽植諸天、奠立大地。」可解作：妥拉（תורה, Torah）與誡命（מצוות, mitzvos）奠立諸天與大地。

Isaiah 51:16: ט"ז:ל"א ישעיהו

ואָשִׁים דְּבָרֵי בִּפְיָךְ וּבְצִל יָדִי כְּסִיתִיךָ לְנֹטַע שְׁמַיִם וְלִיסַד אֶרֶץ וְלֹאמַר לְצִיּוֹן עֲמִירָאָתָה:

And I have put My words in thy mouth, And have covered thee in the shadow of My hand, That I may plant the heavens, And lay the foundations of the earth, And say unto Zion: 'Thou art My people.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע"י נא, טז.

77

הארץ הדום רגלי

「大地是我的腳凳」——指實際的 מצוות，它們如同腳凳一般，使人升高。

Isaiah 66:1: א'ל"ו ישעיהו

כֹּה אָמַר ה' הַשָּׁמַיִם כִּסֵּאִי וְהָאָרֶץ הֶדֶם רַגְלִי אֵינֶנָּה בֵּית אִשָּׁר תִּבְנוּ-לִי וְאֵינֶנָּה מְקוֹם מְנוּחָתִי:

Thus saith the L-RD: The heaven is My throne, and the earth is My footstool; where is the house that ye may build unto Me? And where is the place that may be My resting-place?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

78

צדקה תרומם גוי

所羅門（שלמה）的箴言，字面意思是：「公義（צדקה, tzedakah）使邦國高升。」本篇 maamar 將 צדקה 解作慈善施捨，這是一項實際的誡命（מצוה, mitzvah），能使人升高——也就是誡命中的「大地」。

Proverbs 14:34: ד"ל:ל"ד משלי

צדקה תרומם-גוי וחסד לאמים תשא:

Righteousness exalteth a nation; But sin is a reproach to any people.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי יד, לד.

79

מזוזה מימין

塔木德裁定，光明節燈應放在門口左側，使門框經文匣（אדמו"ר הזקן，mezuzah）位於右側；阿爾特雷貝指的是他對這段話的討論。

Shabbat 22a:2'ב'א:כ"ב

אמר רבה: נר חנוכה מצוה להניתה בשפת הסמוך לפתח. והיכא מנח לקה? רב אחא בריה דרבא אמר: מימין רב שמואל מדפתי אמר: משמאל. והילכתא משמאל, כדי שתהא נר חנוכה משמאל ומזוזה מימין.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

80

ע"פ הזהר פרשה שופטים

此註指出，關於《Zohar》「諸天與大地作見證」之語的解釋，見於米特勒雷貝（אדמו"ר האמצעי）對《Zohar》（זהר）的解釋。

KEHOT 註記

[זח"ג ערה, א] ביאה"ז לאדה"א קבא, ד. אה"ת שופטים ע' תתמו.

81

שמים וארץ אינון סהדין

《Zohar》（זהר）在《Shoftim》（שופטים）篇論及天地作為見證；阿爾特雷貝指的是他對他的解釋。

Zohar, Shoftim 3:11-4:20'ב'א:ד'א:כ"ב

82

החושך יכסה ארץ

此處文字引自 Isaiah 60:2；下方列出相關段落。

Isaiah 60:2'ב'א:כ"ב

יִרְאֶה הַחֹשֶׁךְ וְכִסֶּה-אֶרֶץ וְצִלָּהּ לְאֻמִּים וְעִלְיָהּ יִרְחַח ה' וְכָבוֹדוֹ עֲלֶיהָ:

For, behold, darkness shall cover the earth, And gross darkness the peoples; But upon thee the L-RD will arise, And His glory shall be seen upon thee.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע"י ס, ב.

第 17 段

83

הנני עושה חדשה

「看哪，我要做一件新事；如今它就要萌發。」

Isaiah 43:19'ג'א:כ"ב

הֲנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה עִתָּה תִצְמַח הָלֹא תִדְעוּהָ אֲף אֲשִׁים בְּמִדְבָּר זָרָד בִּישְׁמוֹן נְהָרוֹת:

Behold, I will do a new thing; Now shall it spring forth; shall ye not know it? I will even make a way in the wilderness, And rivers in the desert.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

84

חדשה בארץ

耶利米（ירמיהו）安慰以色列說：「因為我在地上創造了一件新事。」阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）的引文把這句話與以賽

亞（ישעיהו）的話合在一起。

Jeremiah 31:22'ב'א:כ"ב

עַד-מָתִי תִתְחַמְקִין הַבַּת הַשׁוֹבֶבֶה כִּי-בָרָא ה' חֲדָשָׁה בְּאֶרֶץ נִקְבָּה תִסּוּבֵב גִּבֹּר:

How long wilt thou turn away coyly, O thou backsliding daughter? For the L-RD hath created a new thing in the earth: A woman shall court a man.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

85

החושך יכסה ארץ

「因為看哪，黑暗遮蓋大地」——這是當前的遮蔽狀態；靈魂的奔馳（רצוא，ratzo）正由此迸發而出。

Isaiah 60:2'ב'א:כ"ב

יִרְאֶה הַחֹשֶׁךְ וְכִסֶּה-אֶרֶץ וְצִלָּהּ לְאֻמִּים וְעִלְיָהּ יִרְחַח ה' וְכָבוֹדוֹ עֲלֶיהָ:

For, behold, darkness shall cover the earth, And gross darkness the peoples; But upon thee the L-RD will arise, And His glory shall be seen upon thee.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

86

רוממות אל בגרונם

讚美詩篇（פסוקי דזמרה，Pesukei deZimra）中的讚頌，化為「雙刃劍」。

Psalms 149:6'ט:ז'א:כ"ב

רוֹמְמוֹת אֵל בְּגֵרוֹנָם וְתָרַב פִּיפִיּוֹת בִּידָם:

Let the high praises of G-d be in their mouth, And a two-edged sword in their hand;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

87

לעשות נקמה בגוים

「向列國施行報復」——在此指動物性靈魂（נפש הבהמית，nefesh habehamis）與身體。

Psalms 149:7'ט:ז'א:כ"ב

לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכַחֲוֹת בְּלִאֲמִים:

To execute vengeance upon the nations, And chastisements upon the peoples;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

88

אלביש שמים קדרות

「我使諸天披上黑暗」——外殼（קליפות，kelipos）是遮蔽的衣裳。

Isaiah 50:3'ג'א:כ"ב

אֶלְבִּישׁ שָׁמַיִם קְדָרוֹת וְשָׂק אֲשִׁים כְּסוֹתָם:

I clothe the heavens with blackness, And I make sackcloth their covering.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע"י ג, ג.

第 18 段

89

השמרו לכם

「示瑪祈禱（שמע，Shema）的第二段：『你們要謹慎，免得你們的心受迷惑，以致偏離正道，事奉別的神，並向它們

下拜。』

דברים י"א ט"ז: Deuteronomy 11:16

הִשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶּם וְסִרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹקִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם:

Take heed to yourselves, lest your heart be deceived, and ye
turn aside, and serve other gods, and worship them;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דברים יא, טז.

90

בכריעה בברוך

祈禱的人在「應受稱頌」處俯身，在聖名處挺直身子。

ברכות י"ב א:כ"ד-כ"ו Berakhot 12a:24-26

וְאָמַר רַבָּה בַּר הִינְנָא [סָבָא] מִשְׁמִיָּה דְּרַב: הַמְתַּפֵּל, קָשָׁהּוּא כּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ
בְּכַרְוָה, וְקָשָׁהּוּא זֹקֵף — זֹקֵף בְּשֵׁם אָמַר שְׁמוּאֵל: מַאי טַעְמָא דְּרַב —
דְּקָתִיב: "ה' זֹקֵף כְּפֹפִיִּים". מִתִּיבִי: "מִפְּנֵי שְׁמֵי נָחַת הוּא".

Rabbah b. Hinnana [the Elder] also said in the name of Rab :
When one prays [the Tefillah] and has to bow, he should bow
at the word "Blessed" ; and when returning to the erect posi-
tion, he should do so on mentioning the Divine Name.
Samuel asked : What is Rab's reason ? Because it is written,
"The L-rd raiseth up them that are bowed down" (ibid, cxlvi.
8). Against this is quoted, "And from before My name he is
afraid" (Mal. ii. 5)!

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A.
Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

91

את זלעז"ז

「神聖與其對立面彼此相應，因此，屈身下拜在兩者身上都起作用。」

קהלת ז' י"ד: Ecclesiastes 7:14

בְּיוֹם טוֹבָה הָיָה כְּטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רָעָה רָאָה גַּם אֶת־יְהוָה לַעֲמִיתוֹ עָשָׂה
הָאֱלֹקִים עַל־דַּבָּרֶת שְׁלֹא יִמָּצֵא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָּה:

In the day of prosperity be joyful, and in the day of adversity
consider; G-d hath made even the one as well as the other, to
the end that man should find nothing after him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 19 段

92

ישראל שבחוץ לארץ

拉比以實瑪利 (ישמעאל)：身在以色列地以外的猶太人，若
赴外邦人的宴席，便如同拜偶像者，儘管是在「純潔」的情
況下，並無此意。

עבודה זרה ח' י"ז: Avodah Zarah 8a:17

תַּנְיָא, רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל אוֹמַר: יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּחוּצָה לְאֶרֶץ עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה
בְּטֶהְרָה הֵן, פִּיצַד? גּוֹי שֶׁעָשָׂה מִשְׁתָּה לְבָנוּ וְזִימָן כָּל הַיְּהוּדִים שֶׁבְּעִירוֹ,
אֵף עַל פִּי שְׂאוּכְלִין מִשְׁלָהוֹ וְשׁוֹתִין מִשְׁלָהוֹ, וְשִׁמְשׁ שְׁלָהוֹ עוֹמֵד
לְפָנֵיהֶם, מַעֲלָה עָלֵיהֶם הַכְּתוּב כְּאִילוּ אָכְלוּ מִזִּבְחֵי מֵתִים, שְׁנֵאמַר: "וְאָכְרָא
לָהּ וְאָכְלָת מִזִּבְחָהּ".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

ע"ז ח, א. ראה לקו"ת ש"ש סד, ב. יוהכ"פ סח, ב. סה"מ תרל"ב כרך ב ע'
שעה.

93

ארץ שרצתה

「為什麼稱它為『地』(ארץ, eretz)？因為它奔跑著去實現造物主的意願。」——上界的「地」就是對 ה' 的意願。

בראשית רבה ה' ח': Bereshit Rabbah 5:8

וַיִּקְרָא אֱלֹקִים לַיַּבְשָׁה אֶרֶץ - לָמָּה נִקְרָא שְׁמָהּ אֶרֶץ שֶׁרָצְתָה לַעֲשׂוֹת
רִצּוֹן קוֹנֵה רַבִּי נָתַן בְּשֵׁם ר' אַחָא ור' בְּרַכְיָה בְּשֵׁם רַבִּי יִצְחָק אָמַר אֲנִי אֶל
שְׂדֵי אֲנִי שְׂאֻמְרֵי לַשְּׁמַיִם וְאֶרֶץ דִּי שְׂאֻלְמָלָא כֵּן הִיוּ מוֹתָחִים וְהוֹלְכִין
עַד עַכְשָׁיו וְלִמְקוּהָ הַמַּיִם קָרָא יָמִים א"ר יוֹסִי ב"ר חֲלֵפְתָּא וְהָלָא יָם אֶחָד
הוּא וּמָה ת"ל יָמִים אֵלָּא אֵינּוּ דוּמָה טַעַם דָּג הָעוֹלָה מֵעֵכּוּ לַעֲוִלָה מִצִּידוֹן
וְלַעֲוִלָה מֵאִסְפָּמִיָּא:

"G-d called the dry land Earth, and the gathering of the wa-
ters He called Seas, and G-d saw that it was good" (Genesis
1:10). "G-d called the dry land Earth [eretz]." Why was it
called eretz? It is because it hastened [ratzeta] to perform the
will of its Maker. Rabbi Natan in the name of Rabbi Aḥa, and
Rabbi Berekhya in the name of Rabbi Yitzḥak said: "I am
G-d Almighty [shadai]" (Genesis 17:1) – I am the One who
[she] said to the heavens and the earth: Enough [dai]. ...

Wikisource Bereshit Rabbah (CC-BY-SA) • The Sefaria Midrash Rabbah,
2022 (CC-BY)

第 20 段

94

ועצר את השמים

「向別神下拜」的後果：天閉塞，不降雨——沒有從上而來的
的回應 (שוב, shov)。

דברים י"א י"ז: Deuteronomy 11:17

וַתֵּרָא אֶת־ה' בְּכֶם וַעֲצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן
אֶת־יִבְוֵלָהּ וְאֲבַדְתֶּם מִתֶּרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר ה' נָתַן לָכֶם:

and the anger of the L-RD be kindled against you, and He
shut up the heaven, so that there shall be no rain, and the
ground shall not yield her fruit; and ye perish quickly from
off the good land which the L-RD giveth you.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דברים יא, יז.

95

אם ישים אליו לבו

由下而起的激發 (אתערותא דלתתא, isarus dilesata)，引來
從上而來的回應。

איוב ל"ד י"ד: Job 34:14

אִם־יָשִׁים אֵלָיו לְבוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו וְאָסַף:

If He set His heart upon man, If He gather unto Himself his
spirit and his breath;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

96

ולעבדו בכל לבבכם

「愛你們的 הוי' (Havayah)，並全心事奉祂」——這是「大
地」的奔騰 (רצוא, ratzo)。

דברים י"א ג': Deuteronomy 11:13

וְהָיָה אִם־שָׁמַעְתֶּם תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לֵאמֹר
אֶת־ה' אֱלֹהֵיכֶם וְלַעֲבֹדוֹ בְּכָל־לִבְכֶּם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם:

And it shall come to pass, if ye shall hearken diligently unto My commandments which I command you this day, to love the L-RD your G-d, and to serve Him with all your heart and with all your soul,

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

97 ונתתי מטר ארצכם

「我必按時賜下你們地上的雨水」——這是回應 的 的 。

Deuteronomy 11:14 דברים י"א:יד

וְנָתַתִּי מִטְר־אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֶה וּמִלְקֹשׁ דִּגְגָה וְתִירְשֶׁה וַיִּצְתֶּה:

that I will give the rain of your land in its season, the former rain and the latter rain, that thou mayest gather in thy corn, and thy wine, and thine oil.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

98 ואת רוח הטומאה

「我必從地上除去不潔的靈」——未來將不再有 。

Zechariah 13:2 זכריה י"ג:ב

וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמָר אֶכְרִית אֶת־שְׁמוֹת הָעִצְבִּים מִיִּהְיֶה אֶרֶץ וְלֹא יִזְכְּרוּ עוֹד וְגַם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רֵיחַ הַטָּמֵא אֶעְבִּיר מִיִּהְיֶה אֶרֶץ:

And it shall come to pass in that day, Saith the L-RD of hosts, That I will cut off the names of the idols out of the land, And they shall no more be remembered; And also I will cause the prophets And the unclean spirit to pass out of the land.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

זכריה יג, ב.

99 ולא יכנף עוד מוריד

「你的導師不再隱藏，你的眼睛必看見你的導師」——這是 未來公開的顯現。

Isaiah 30:20 ישיעיהו כ"י:כ

וְנָתַן לָכֶם אֲדֹנָי לֶחֶם צָר וּמִיָּם לֶחֶם וְלֹא־יִכְנֹף עוֹד מוֹרִיד וְהָיָה עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת־מוֹרִיד:

And though the L-rd give you sparing bread and scant water, Yet shall not thy Teacher hide Himself any more, But thine eyes shall see thy Teacher;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישיעיהו ל, כ.

100 כי ההרים ימוש

「山嶽或可挪移，丘陵或可移動，但我的慈愛必不離開 你。」此處應理解為：「山」所代表的 將不再必要。

Isaiah 54:10 ישיעיהו נ"ד:י

כִּי הַהָרִים יִמְּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תִּמְּשֹׁנָה וְחִסְדִּי מֵאֲמָתְךָ לֹא־יִמְּשׁוּ וְכִרְחֹם יִשְׁלֹמִי לֹא תִמְּשׁ אֲמֶר מִרְחֹמֶיךָ:

For the mountains may depart, and the hills be removed; but My kindness shall not depart from thee, neither shall My covenant of peace be removed, saith the L-RD that hath compassion on thee.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישיעיהו נד, י.

101 לא כאברהם שקראו הר

《塔木德》對比列祖（אבות，Avos）：亞伯拉罕（אברהם）稱聖殿所在地為「山」，以撒（יצחק）稱之為「田地」，雅各（יעקב）則稱之為「家」。

Pesachim 88a:4 פסחים פ"ח א:ד

אֵלָּא, לֹא כְּאַבְרָהָם שֶׁכָּתוּב בּוֹ "הָר", שֶׁנֶּאֱמָר: "אֲשֶׁר יֵאמַר הַיּוֹם בְּהָר ה' יִרְאֶה", וְלֹא כְּיִצְחָק שֶׁכָּתוּב בּוֹ "שָׂדֶה", שֶׁנֶּאֱמָר: "וַיֵּצֵא יִצְחָק לִשְׂחָת בְּשָׂדֶה", אֵלָּא כְּיַעֲקֹב שֶׁקָּרָא "בֵּית", שֶׁנֶּאֱמָר: "וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית אֱלֹהִים".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

פסחים פח, א.

102 עין בעין יראו

「當（Havayah）歸回錫安時，他們必眼對眼看見」——這是指下方如同上方的顯現。

Isaiah 52:8 ישיעיהו נ"ב:ח

קוֹל צִפְּנִיךָ נִשְׁאָר קוֹל יִתְדוֹ וְרִנְנוֹ כִּי עֵין בְּעֵין וְרָאוּ בְּשׁוּב ה' צִיּוֹן:

Hark, thy watchmen! they lift up the voice, Together do they sing; For they shall see, eye to eye, The L-RD returning to Zion.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

103 השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה

「我所造的」——阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）特別強調「我」：唯有由上而起的激發（אתערותא דלעילא，isarusa dileila）。

Isaiah 66:22 ישיעיהו ס"ו:כ"ב

כִּי כַּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּדִים לִפְנֵי נְאֻמ־ה' כֵּן יַעֲמִד וְרַעְיָם וְשִׁמְכֶם:

For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before Me, saith the L-RD, so shall your seed and your name remain.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

104 ביום עשות ה' אלקים

「在「造地和天的日子」——指當下的創造，是藉由 而成，且先提地。

Genesis 2:4 בראשית ב:ד

אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם בְּיוֹם עָשָׂה ה' אֱלֹקִים אֶרֶץ וּשְׁמַיִם:

These are the generations of the heaven and of the earth when they were created, in the day that the L-RD G-d made earth and heaven.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית ב, ד.

105 בראשית ברא אלקים

世界是藉由 創造的； 是收縮之名。

Genesis 1:1 בראשית א:א

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ:

In the beginning G-d created the heaven and the earth.

第 21 段

106 ביום עשות ה' אלקים

「在創造之日的 אלקים」——應讀作兩個聖名的結合。

בראשית ב'4:4

אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמם:

These are the generations of the heaven and of the earth when they were created, in the day that the L-RD G-d made earth and heaven.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

107 ויצא כברק חצו

先知撒迦利亞（זכריה）預言 ה' 將在戰鬥中顯現於祂的子民之上：「祂的箭必如閃電射出。」此處指的是一道從上而下閃現的顯現。

Zechariah 9:14 זכריה ט'14

וה' עליהם יראה ויצא כברק חצו ואדני ה' בשופר יתקע והלך בסערות תימן:

And the L-RD shall be seen over them, And His arrow shall go forth as the lightning; And the L-rd GOD will blow the horn, And will go with whirlwinds of the south.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 22 段

108 אשר אני עושה

「我所造的新天與新地」——兩者都是唯獨由 ה' 所造，這就引出一個問題：「地」如何能適用於「奔赴」（רצו, ratzo）？

Isaiah 66:22 ישעיהו ס"ו:22

כי כאשר השמים והארץ החדשה אשר אני עשה עמדים לפני נאם-ה' כן יעמד זרעכם ושמכם:

For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before Me, saith the L-RD, so shall your seed and your name remain.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 23 段

109 הוא ממש בדפיקו דלבא

那裡指出，奔向與返回（רצו ושוב）根植於脈動之中：心跳（也就是呼吸）和手上的脈搏，呈現生命力不斷退縮與擴展的狀態；而在上界，利未人搬運會幕（משכן, Mishkan）的服務源自「上界的脈搏」；「פקד」（pakad）一詞（見 Pekudei）由構成「דופק」（dofek, 搏動）一詞的字母組成。那裡的解釋（7d）補充說，心跳取自智慧（חכמה, Chochmah）的內在層面，手上的脈搏則取自其外在層面；在事奉 ה' 中，心臟的搏動——奔向與返回——會從上方引下「我摯愛者的聲音正在敲門」。

KEHOT 註記

נתבאר בלקו"ת פי פקודי ה', ד ואילך ובביאור שם ז, ד ובכ"מ.

110 ור"ל שרו"ש זה

那裡說，生命氣息在心臟中如奔向與返回（רצו ושוב）般搏動：它退回源頭，又向外擴展，賦予肢體生命；同樣在上方，神聖的生命力在一切受造物中運行又返回，這就是 Etz Chaim（עץ חיים）所說的「達到而未達到」。這就是 ה' 「每日不斷更新創造之工」的方式：每一刻，生命力都退回，新的生命力又從其源頭被引下。本段回指這篇 maamar：「正如新天」（Ki ka' asher hashamayim hachadashim）。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת פי חקת סה, א.

111 רצו ושוב

「活物（חיות, chayos）奔走往返」——這裡是指受造物的奔向與返回（רצו ושוב, ratzo v' shov），與神聖流注中的脈動形成對照。

Ezekiel 1:14 יחזקאל א'14

והחיות רצו ושוב כמראה הבהק:

And the living creatures ran and returned as the appearance of a flash of lightning.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

112 ועמ"ש במ"א ע"פ ויקחו לי תרומה

這則註釋指出，老阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）在此提到「你們要為我取一份供獻」這篇論述的位置：它見於柴曼·柴德克（הצמח צדק）的 Or HaTorah（אור התורה）中〈Terumah〉篇的部分內容。

KEHOT 註記

ראה אה"ת תרומה ע' א'שסח ואילך.

113 ויקחו לי תרומה

「讓他們為我取一份供獻」——這是另一篇論述中的經文，阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）在其中探討這個主題。

Exodus 25:2 שמות כ"ה:2

דבר אלי בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל-איש אשר ידבנו לבו יקחו את-תרומתי:

' Speak unto the children of Israel, that they take for Me an offering; of every man whose heart maketh him willing ye shall take My offering.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

114 קול דודי דופק

《雅歌》中的新婦睡著時，聽見：「我所愛的人在門上敲門。」敲擊（דופק, dofek）一詞也有「搏動」之意，如同心跳。

Song of Songs 5:2 שיר השירים ה'2

אני ושנה ולבי ער קול דודי דופק פתחתי אחתי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא-של קנצותי רסיסי לילה:

I sleep, but my heart waketh; Hark! my beloved knocketh: 'Open to me, my sister, my love, my dove, my undefiled; For my head is filled with dew, My locks with the drops of the night.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 24 段

115

ונק' זה בע"ה

曠野中的四十二段旅程有兩個階段：行旅與安營、上升與引降。這是因為，從如此高的源頭而來的光（原初之人（אדם, Adam Kadmon））唯有以「抵達與未抵達」的方式才能進入諸世界：它一抵達，就沒有器皿能容納它，於是它退隱，隨後又再次抵達；這也就是「活物（חיות, chayos）奔馳而返」。

KEHOT 註記

שער מטי ולא מטי. וראה לקו"ת פ' מסעי צה, ג. סה"מ תרס"ו ע' מג ואילך.

116

מטי ולא מטי

Etz Chaim (עץ חיים) 第七門 <Sha' ar Mati VeLo Mati> 描述光進入器皿又退去，因為器皿無法承受它。

Sefer Etz Chaim 7:1-3 א'ג-א'ג

שער השביעי שער מטי ולא מטי ובו ה' פרקים: כבר בארנו באורך בכ"מ כי האצילות העליון התחיל להיות עקודים נקודים ברודים ועתה נחזור לבאר הענין באורך ובאר מציאות העקודים מה ענינם: הנה קודם מציאות העקודים לא היה האור העליון יכול להתלבש בשום כלי כי לא היה יכולת בכלים לסובלו ושם היה האור בלתי מתלבש בכלי עד שהגיע התפשטות האור הגדול ההוא אל בחי' העקודים ושם נעשה מציאות כלי א' אל האור הגדול ההוא ואז התחיל האצילות להיות בו איזה מציאות הגבלת האור מה שלא היה יכול להיות הדבר עד עתה.

...

Sefer Etz Chaim (Public Domain)

117

כי ה' אלקיך אש אוכלת הוא

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

ואתחנן ד, כד.

118

כי ה' אלקיך אש אוכלת הוא

הוי' (משה) 警告以色列人不可製造偶像：「因為 הוי' (Havayah)，你的 ה'，是吞噬的火，是忌邪的。」這篇 maamar 以火為神聖流注的意象：火焰燃起，又退去。

Deuteronomy 4:24 ד'כ"ד

כי ה' אלקיך אש אוכלת הוא אל קנא:

For the L-RD thy G-d is a devouring fire, a jealous G-d.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 26 段

119

והחיות רו"ש

「奔馳而返回」——在受造物中，奔馳先於返回。

Ezekiel 1:14 ד'י"ד

והחיות רצוּ ושוב כמראה הִבֵּן:

And the living creatures ran and returned as the appearance of a flash of lightning.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

120

ביום עשות כו' ארץ ושמים

「在 [ה' אלקים] 造地與天的日子」——地在先，這是現今創造的次序。

Genesis 2:4 ד'ב'ד'

אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים:

These are the generations of the heaven and of the earth when they were created, in the day that the L-RD G-d made earth and heaven.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 27 段

121

כן יעמוד זרעכם ושמכם

「如此，你的後裔和你的名必存立」——這是本篇講論（מאמר, maamar）所引經文的後半句，現在加以闡釋。

Isaiah 66:22 כ"ב'ס'

כי כאשר השמים הקדשים והארץ הקדשה אשר אני עשה עמדים לפני נאם ה' כן יעמוד זרעכם ושמכם:

For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before Me, saith the L-RD, so shall your seed and your name remain.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

122

זורע צדקות

示瑪 (שמע, Shema) 之前的第一個祝福，將 ה' 描述為「播種義行 (צדקות, tzedakos)，使救恩萌芽者」。

Siddur Ashkenaz, Weekday, Shacharit, Blessings of the Shema, First Blessing before Shema 8

ימי חול, תפילת שחרית, ברכות קריאת שמע, יוצר אור ה'

לאל ברוך נעימות יתנו. למלך אל חי וקנא זמרות יאמרו ותשקחות ישמיעו. כי הוא לבדו פועל גבורות. עושה תשואות. בעל מלחמות. זורע צדקות. מצימית ישועות. בורא רפואות. בורא תהלות. אדון הנפלאות: המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית: כאמור לעשה אורים גדלים כי לעולם חסדו: אור תדש עליציון תאיר ונזקה קלנו מהרה לאורו: ברוך אתה ה' יוצר המאורות:

To the Blessed Almighty, they offer pleasant melodies; to the King, the Almighty, [Who is] living and enduring, they utter hymns and make praises heard. For He alone is the Performer of mighty deeds, Maker of new things; Master of battles, Sower of acts of righteousness, Deuteronomy 3:6 Causer of deliverance to sprout forth; Creator of cures. Awesome in praise, Master of wonders, He renews in His goodness, each day, continuously, the work of creation, as it is said: "[Give thanks to Him] Who makes the great luminaries," for His kindness ...

The Metsudah siddur, 1981 (CC-BY) • Translation based on the Metsudah linear siddur, by Avrohom Davis, 1981 (CC-BY)

123

ויעש דוד שם

在他戰勝之後，「大衛 (דוד) 立名[為自己]」——顯然，這是說他聲名遠播；但此處將它解讀為接受天之軛。

II Samuel 8:13 ג'י"ג'

ויעש דוד שם בשבטו מהמותו את־אֶרֶם בגיא־מֶלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אֶלֶף:

And David got him a name when he returned from smiting the Arameans in the Valley of Salt, even eighteen thousand men.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 28 段

124 כן יעמוד זרעכם ושמכם

以色列的「後裔與名」將如新天新地般長存的應許。

ישעיהו ס"ו:כ"ב Isaiah 66:22

כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה עמדים לפני נאמיה' כן יעמד זרעכם ושמכם:

For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before Me, saith the L-RD, so shall your seed and your name remain.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

125 הנה ישכיל עבדי

「看哪，我的僕人必亨通；他必被高舉、被舉起，且升至極高之處」——由下而上的事奉不斷被提升至更高之處。

ישעיהו נ"ב:י"ג Isaiah 52:13

הנה ישכיל עבדי ירום ונשא ונבה מאד:

Behold, My servant shall prosper, He shall be exalted and lifted up, and shall be very high.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישעיה' נב, יג.

126 לעבדה ולשמרה

亞當（אדם）被安置在伊甸園中，「耕作並看守它」，這是人類事奉的典範。

בראשית ב' ט"ו Genesis 2:15

ויקח ה' אלקים את־הָאָדָם וַיְנַחֲהוּ בְגֶן־עֵדֶן לְעֲבֹדָהּ וּלְשִׁמְרָהּ:

And the L-RD G-d took the man, and put him into the garden of Eden to dress it and to keep it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text、the English translation、our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引述來源（經由 Sefaria）：Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); Pentateuch with Rashi's commentary by M. Rosenbaum and A.M. Silbermann, 1929-1934 (Public Domain); Wikisource Bereshit Rabbah (CC-BY-SA); The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY); The Metsudah siddur, 1981 (CC-BY); Translation based on the Metsudah linear siddur, by Avrohom Davis, 1981 (CC-BY); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Daf Shevui (CCO); Torat Emet 357 (Public Domain); Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY); Daat Bereshit Rabbah (Public Domain); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain); Sefer Etz Chaim (Public Domain).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助 (openai/gpt-6-luna-pro:batch) 為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/bereishis/2/

為尊崇……而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok